

İÇİNDEKİLER

1- Mustafa ÖZBAĞ Efendiden Güldestesi/ Lamia SEZGİ

4- Elbet Bir Gün Doğacak Güneş Yeniden/ Leyla Tuba TOPTAŞ

7- Gazze'den Allah'a/ Melek BÖLÜKBAŞI

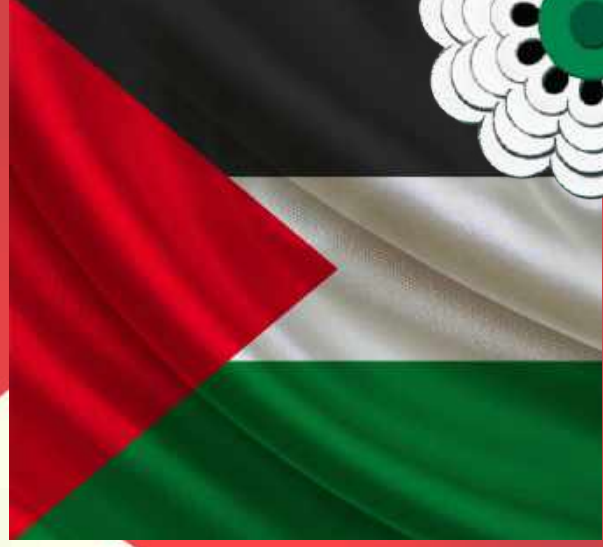
8- Mihmandar-ı Nebi/ Beyza ASLAN

10- SİYOBEYİN/ Behiye KOCA

12- Bir Vücutun Organlarından: BOSNA/ Hüsnanur TÜRE

17- Sessiz Çığlıklarımız/ Derya BAŞDAĞ

18- ZULÛM/ Elif ASLAN

20- Tevbe ve Cihad/ Gülşah HALİS

23- Gönlümün Güldüğü Gün/ Ilgın CENGİZ

25- İmanın En Zayıf Noktası/ Öznur YALÇINKAYA

28- Sözcükler Bir Dünya/ Betül YÜCETAŞ

29- Çocukların Gözünden Savaş/ Hümeyra SEVİNÇ YILDIZ

32- Minik Eller İş Başında/ Mescid-i Aksa Yapımı/ Ayşegül SÜKÛT

33- Savaş Psikolojisi/ Nigara ÖZAK

35- İlim Yolunda Bir Ömür/ Yeliz ÇELİK

38- Çay Sohbetleri/ Zeynep KOÇDEMİR& Latife KARATAŞ ÖZBEK

41- Savaş Hoşunuza Gitmediği Halde Üzerinize Yazıldı/ Aynur ŞEKEROĞLU

43- Mescid-i Aksa/ Emine ÖZTAŞ

YAZI İŞLERİ

- GÜLAY CİNDORUK
- HATİCE TÜRK
- EMİNE NUR ÖZCAN

EDİTÖRLER

- GÖZDE GÜVEN ASLAN
- GÜLAY CİNDORUK
- HATİCE TÜRK

GRAFİK TASARIM

- MERVE KÖSE
- BEHİYE KOCA
- ASLI ÖREN PÜRÇEK

İLETİŞİM

- irsadder@gmail.com
- irsaddergisi
- irsaddergisi.com

MUSTAFA ÖZBAĞ EFENDİ'DEN GÜLDESTESİ

Kur'an'da savaşa izin verme, savaşma emri, Medine-i Münevvere'de. Hac /Ayet 39: “Kendileriyle savaşılan müminlere zulm edildikleri için cihad etme izni verildi. Şüphesiz ki, Allah onlara yardım etmeye elbette kadirdir.” Bu artık Müslümanların savaş etmek için ilk izinleri. Bu ayeti kerimenin nüzul sebebi Hudeybiye ile alakalı. Hudeybiye’ye Müslümanlar, Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) Hazretleri başlarında gittiler hac yapmak için ama müşrikler anlaşmayı bozdular. Anlaşmayı bozduktan sonra bu, Müslümanların çok ağırına gitti. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) Hazretlerinin de çok ağırına gitti. Amma ve lakin bununla alakalı savaşma ayeti olmadığından dolayı tabiri caizse Müslümanlar gönlü kırık, incinmiş, üzülmüş bir şekilde Medine-i Münevvere'ye geri döndüler ve bu hadiseden sonra Cenab-ı Hak ne yaptı, Müslümanlara cihad emrini, Müslümanların cihad edebileceğine dair müsaadeye Cenab-ı Hak ne yaptı, ayeti kerime ile Hz. Peygamber’e (sallallahu aleyhi ve sellem) bildirdi ve cihad etmek artık Müslümanlar için farz oldu ve bu farzdan kaçanlar tabiri caizse eleştirildi. Bu farzdan kaçanlar, ümmetin içerisinde bir söz sahibi olamadılar ve Cenab-ı Hak da gerçekten iman eden takva sahiplerinin cihattan kaçmayacağını, cihattan geri dönmeyeceğini bize beyan etti. Tövbe suresi/ ayet 44: “Allah'a ve ahiret gününe iman edenler mallarıyla, canlarıyla cihat etmemek için senden izin istemezler. Allah takva sahiplerini çok iyi bilir.”

İşte Müslümanların tabiri caizse mala düşkünleri, Müslümanların biraz gevşek olanları, Müslümanların bu manada işte dünya sevgisine, hatun sevgisine, çoluk çocuk sevgisine kanıp da cihattan geri duranları da Cenab-ı Hak böyle ne yaptı, o takva sahipleri iman edip, takva sahipleri gelip senden cihada katılmamak için izin istemezler, dedi ve böylece cihad etmeme kapisını Cenab-ı Hak ne yaptı, kapattı.

“Fitne kalmayıp din de Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın.” (Bakara suresi, 193. ayet)

Demek ki Müslümanların, müminlerin cihadı, savaşması kıyamete kadar devam edecek. Müslümanların cihadı, Müslümanların savaşması, o Müslüman ölünceye kadar devam edecek. Çünkü ayeti kerimede fitne yeryüzünden kaldırılincaya, silininceye kadar o fitneyi çıkaran kafirlerle, müşriklerle savaşmak emrolunmuş. Bakın o kafirlerle, o müşriklerle sonuna kadar yani kıyamete kadar savaşmak emrolunmuş. Yani cihatta bir kesinti yok ve Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) de, bakın hadisi şerif çok açık “İnsanlarla la ilahe illallah deyinceye, namaz kılincaya, zekat verinceye kadar savaşmakla emrolundum. Eğer bunları yaparlarsa Allahu Teala'nın hakkı hariç kanlarını ve mallarını korumuş olurlar. Sonra onların hesabı Allah'a aittir.” Buhari, Müslim, Tirmizi, Ebu Davud, İbn Mace hepsinde var bu hadisi şerif.

Demek ki yeryüzünde fitne yok oluncaya kadar Müslümanlar savaşmakla emrolunmuş ve Hazreti Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) de buyuruyor ki “İnsanlarla la ilahe illallah deyinceye kadar, namazı kılincaya, zekat verinceye kadar savaşmakla emrolundum.” Yani Müslümanın yeryüzü bütün yeryüzünde bütün insanlara Kur'an ve sünneti götürme, bütün insanlara tevhidi götürme vazifesi var. Eğer normalde bir, bu tebliğ ile güzel bir şekilde olacak, eğer güzel bir şekilde bu tebliğ ile olmuyorsa bu savaşarak olacak olan bir şey. Çünkü normal tebliğ etmekle bu olmuyorsa, o zaman savaşarak olacak. Eğer onlar bizle savaşıyorlarsa, bizim kesin savaşmamız emrolmuş. E bizle savaşıyorlar ama biz onlarla savaşıyoruz, sıkıntımız bu. Onlar bizim kanımızı döküyorlar biz onlarla savaşıyoruz, onlar bizim namusumuzu, şerefimizi, haysiyetimizi yerle bir ediyorlar, biz onlarla savaşıyoruz. Onlar ahlaken bizi çökertiyor, biz onlarla savaşıyoruz. Onlar ekonomik olarak bizi çökertiyor, biz onlarla savaşıyoruz. Onlar siyasi olarak bizi çökertiyor biz onlarla savaşıyoruz.

Bizi ahlaki olarak, askeri olarak, her alanda, sinemada, dizide, filmde, modada her şeyde bizi çökertiyor, bizi ifsada uğrattıyorlar, bizi fasit bir daireye götürüyorlar, bizi fahşa fuhuşa sevk ediyorlar ama biz onlarla savaşmıyoruz ve bizde böyle bir enteresan bir korkaklık, enteresan bir pısrıklık var, biz inandığımız dini gür seda ile dillendiremiyor, biz inandığımız dini anlatamıyoruz, inandığımız dini biz yaşayamıyoruz. Biz yaşamak da istemiyoruz ama biz bu konuda yaşamamayı da satın alıyoruz, biz bu konuda mücadele etmemeyi satın alıyoruz. Rahatımız terk edemiyoruz, ekmeğimizi terk edemiyoruz, malımızı, mülkümüzü terk edemiyoruz. Biz Allah yolunda koşunca, o hoca, o şeyh, o müşid bize radikal geliyor. Yani bu böyle olmaz şimdi bu devirde kurşun ataraktan mı İslam'ı götüreceksin, kardeş öldürüyorlar şehit ediyorlar, her gün çocuk demeden, kadın demeden, ihtiyar demeden, yaşlı demeden aç bırakıyorlar ve öldürüyorlar daha nesini bekleyeceksin. Hazreti Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) "Haddi aşmayın." derken, "Kadınlara, çocuklara, ihtiyarlara, eli silah tutmayanlara veyahut da camilere mescitlere, ibadet yerlerine saldırmayın." diye hadisi şerifi var iken, bu pis İsrail ve pis Batıcılar ne cami dinliyorlar, ne kilise dinliyorlar, yakıp yıkıyorlar. Adam kiliseleri vuruyor, hastaneleri vuruyor.

Bugün İslam dünyasında veya dünya üzerinde dini yaşamak zordur. Dini yaşamaktan kastım, hakiki dini, hakiki Kur'an ve sünneti yaşamak bugün İslam dünyasında ve kafir dünyada ve bütün dünyada yaşamak zordur. En büyük cihad da budur, bakın en büyük cihad budur. Savaşa çıkarsın, bir bomba gelir ölür, şehit olursun. Bir mermi gelir, şehid olursun eyvallah. Her gün haramlarla mücadele etmek, her gün deccalist sistemle mücadele etmek, her gün deccalizm altında dinini yaşama mücadelesi vermek, yemin ediyorum Gazze'den daha zordur.

(Bayındırlı Hacı Mustafa Özbağ
Kaddesa'llahü Sırrahü'l Aziz Efendi'nin
02.11.2023 ve 11.11.2023 tarihli
sohbetlerinden derlenmiştir.)

Derleyen: Lamia Sezgi

ELBET BİR GÜN DOĞACAK GÜNEŞ YENİDEN

Fısıldadı şeytan. Önce usul usul fısıldadı... Gözlerindeki alev bir Cennet hatırasıydı. Bir unuttuğu belki, bir unuttuğu ama en çok intikam ve kıskançlık. Sanki ete kemiğe bürünen bu kıskançlık bir surete bürünüp boyut değiştirmişti. İhtişamlı orduların generali artık tek bir kişiyle tuttuğu savaşta galip olmanın hırsıyla ateşini korluyordu. Bu ümitle yaklaştı topraktan yaratılmış insan oğluna ve tekrar fısıldadı...

Kabil ne fısıltıyı duydu ne de fısıldayanı ancak ruhu bir kıskançlık ve öfke nöbetiyle titrerken dünya sessizce nefes alır gibi tutundu ıssızlığa. Toprağın kokusu bambaşkaydı oysa. Cennet kokulu ayaklarla üzerinde dolaşılacak yeryüzü henüz kanla sulanmamış, toprağa hiç damlamamıştı bir katre dahi kan. Gökyüzünde parıldayan güneş ise henüz ne solmuş ne de kızıla boyanmıştı. Yasemin kokularıyla vızıldayan arılar muştularla sağaltırken sütlerini derununa doldurdukları mutluluğun Cennet hatırası olduğunu bilmiyorlardı henüz.

Aşkla gülerken Havva'nın gözleri, Serendip yangını ıssız gecelerin yalnızlıklarını bir bir siliyordu hatırandan. Hiç bırakmak istemediği elleri kenetlenirken Adem'in avuçlarında, aşkın türlü türlü halleri dökülüyordu yanaklarına hiç bitmeyen nağmelerin sonsuz sıcaklığında. Dünya ilk defa aşka şahit, dünya ilk defa hırpalanmış ve örselenmiş şafakların ardından sonsuz mutluluklara gebe gülümseyişleri dinliyordu Havva'nın nağmelerinde. Uçsuz bucaksız vadilerin uçsuz bucaksız enginliğinde sadece iki insanın aşkına şahitlik eden çocukları aşkla tanışıklıklarını süslerken Havva'nın nağmelerinde, hep daha çok daha çok daha çok sevilmenin hazzıyla yudumluyordu sütlerini. Bir yudum daha fazla yudumlamak için bir bebek, diğerinin çekerken saçını, ilk gözyaşı karıştı bir gün cennet kokulu toprağa kandan önce. Oysa aşkla yudum yudum güzelleşirken her naz, sağaltılıp dururken her söz, bir anda gölgeye durdu Havva'nın kederle mühürlenmiş gözlerinde. Biri ağlayan diğeri gülümseyen iki bebeğine dalarken gözleri intikam yeminleri eden iblisin serinliği kapladı gökleri.

Oysa rahmetti Adem'in her bakışı. Kimi rahmet, kimi hürmet kimi de merhametti an an. Biraz şefkat, biraz hasret en çok da aşkı öğrendiği kelimelerden en sevdiği. Ölüm ise hiç bilmediği, hiç tanımadığı halde içini en çok ürpertendi. İssiz çöllerin ıssız yamaçlarında birbirinin aynı olan gecelerde özlerken Havva'yı düşünmüştü yıldızların kederinde ölümü. Artık ne gam vardı ne keder kavuştuklarından beri ama ölüm? Ölüm vuslat mıydı ayrılık mı?

Hep kendi için düşündüğü ölümü hiç kondurmamıştı evlatlarına ama o gün Havva'nın gözlerini kaplayan gölgenin ürpertisi ile ölümün soğukluğunun aynı olduğunu bildi ilk defa yüreğini delen bir çığlığın fısıltısında. Dünya uçsuz bucaksız bir sessizlikteydi lakin bu sessizliği paylaştıkları bir ezeli düşman da aynı topraklarda sürüyordu izlerini. Bir peygamber sükunu ile emindi kendinden ancak işte o gün düştü yüreğine közü şüphenin, 'ya evlatlar?' derken Havva'ya.

Kül renkli endişenin ardından yıllar yılları kovaladı, değişti çehreler ve yürekler. Gökyüzü daha çok savururken yağmurlarını yeryüzü daha çok kavururken ekinlerini Kâbil de büyüttü damarlarında dolaşan kinini. İlk çekişme, bir gün tarlada, bereketin paylaşımı konusunda bir anlaşmazlıkla başladı. Habil'in sunusu Adem'in hoşnutluğunu kazanırken, Kâbil'in sunusu reddedildi. Kâbil'in gözlerindeki öfke, kardeşine duyduğu kıskançlık ve intikam arzusuyla kaynadı. Bu, insanoğlunun ilk savaşının tohumlarının atıldığı ilk andı. Habil, yüreğinde sevgi ve barış taşırken, Kâbil'in içinde kıskançlık ve hırs fırtınası çoğaldı. İkisi de aynı anne rahminde büyümüş, aynı topraklarda oynamıştı ancak insanlık tarihinin karanlık bir köşesinde kopacaktı kardeşlik bağları o an. İnsanlığın vicdanında çağıldayışı binlerce yıl sürecek bir yankı ile salarken namını...

Göğün mavisini, bu kardeş kavgasına tanıklık ederken, toprak ananın derinliklerinde bir hüznün dalgası yayıldı insanlık için masumiyetin kaybedildiği ve kötülüğün kapılarının açıldığı bu anda bu ilk çatışma, insanlığın trajik ve acı dolu yolculuğunun başlangıcı oldu. Habil'in gözyaşlarının sıcaklığı artık toprağa karışırken Kâbil'in elleri asırlar boyu temizlenemeyecek acının kıvrımlarında sıkışacaktı ebedi. Habil'in ölümüne sebep olan bu eller, şimdi ruhunu sarmalayan sisin içinde kaybolmuştu. Bir zamanlar Havva'nın naif ezgisi ruhunu doldururken, şimdi karanlığın gölgesinde yalnızca acı dolu bir sessizlikle çoğalttı ebedi kinini. Kıyamete kadar Kâbil'in yüzü kırık bir aynanın yansıması gibi çetrefilli ve o anın resmini taşıyan öfkenin ve kıskançlığın yüküyle mimlendi. Kâbil'in ruhu, kendi içinde kaybolmuşken cevaplar sessizliğin içinde saklıydı. Kıskançlık ve rekabeti ateşleyen kıvılcımlarla aşkın parlak ışığı, onların arasında karanlık bir gölgeydi artık. Yasak meyvenin tatlı zehri gibi kemirirken Kâbil'in kalbini, Habil'in sevgiyle dolu yüreği uzaklaşıyordu beden kafesinden an be an...

Bir sabah serin rüzgarlarla uyandığında, Habil'in hatıraları rüyalarına sızsa da kardeşiyle paylaştığı neşe dolu anılar, şimdi onu yalnızca derin bir hüznün bekçisi yapmıştı. Ardında bıraktığı adalet ve sevgi kokusu hala hissedilebilirdi Habil'in. Toprağın kızılığı artık güneşten değil siyim siyim boşalan kandandı. Kâbil'in gözyaşları toprağa düşerken arındıramadı ne yapsa da bu lekeyi. İçindeki fırtına halâ dinmiyordu ancak bu gözyaşlarının yerini hiçbir zaman affetme ve barış alamayacaktı. Gözleri iblis ateşiyle yanarken Kâbil'in, varlığı onu gölgede bırakıyordu Habil'in. İnsanlık, kendi kaderinin demir çemberlerinde sıkışıp kalmışken Habil'in ölümü, bir dönemin sonu değil, yalnızca insanlık tarihinin trajik bir başlangıcıydı. Atılmasa da ilk kurşun, sıkılmıştı ilk yumruk. Kâbil'in vicdanı, karanlığın ve aydınlığın kesiştiği bir noktada titriyordu. Günbatımı, yitirilen bir zamanın aynasını taşıyordu. Güneşin kızıl rengi, bir zamanlar kardeşlik ve sevgiyle dolu olan dünyanın geride kalan izlerini hatırlatıyordu ancak bu kızıl ışık, artık sonsuz bir hüznle yanan bir ateşi temsil ediyordu. Dökülmüştü zira ilk kan... Kan! Kokusu sinerken kardeşlikten sıyrılıp katillğe bürünen bir yaman kükreyişin naralarına, Habil'in gözlerinde sonsuz bir aşkın ve bağışlamanın şarkısı hala çalıyordu sevdıyla. Onun ruhu, karanlığın en derin noktalarına ışık saçıyordu. Belki de bu aşkın ve bağışlamanın gücü, insanlığın karanlık gölgelerinin içinde bir umut ışığı olabilirdi.

İnsanlık tarihinin bu ilk savaşında dökülse de kan ilk şehit ölümsüzlük şerbetini içerken erişmişti Adem'in hasretine Adem'den evvel. Şeytan bir ayrılık senfonisi hazırlarken mazide, yenilginin ilk kederini yaşamıştı zaferinin ertesinde. Atiye saplarken kılıcının pasını aynı kederi, aynı acıyı, aynı sancıyı yaşayacak nice komutanın nice devletin nice hükûmârın ve kardeşin gözyaşını içmekten

vazgeçmeyecekti. İnsanların savaşıla tanışmadığı bir mazi olsaydı evvel zaman içinde, binlerce senaryonun katili belki de boğulup gidecekti kendi kininde. Ancak Habil'in cennet muştusuyla eriştiği makama hevesi hiç bitmeyecekti ölümden korkmayan ölümsüzlerin deminde. Umut asla kaybolmazdı çünkü. Habil'in aşk dolu gözleri, günümüzün savaşlarında da bir ışık olabilirdi. İnsanlar, geçmişin hatalarından ders alıp aşkı ve barışı yeniden inşa etmeye çalışabilirlerdi. Belki de insanlık, Kâbil'in karanlığına rağmen, Habil'in aşk dolu ışığını yeniden keşfedebilirdi. Günümüzün savaşlarında, umutlu bir günbatımı belirebilirdi. Ümidin ve barışın gücü, insanlığın kalbinde sonsuza kadar var olurken belki de geçmişin hatalarından ders alıp birlikte yaşamının değerini anlayabilen Ademoğulları barış için varoluş mücadelesini sürdürebilirlerdi.

Kınında ters dönüp paslanan iblis kılıcı, elbet bir gün sevgiyle ufalanıp karıştığına toprağa, savaş çığlıklarıyla susan çocuk tebessümleri mahşeri yankısında soracaktır hesabını. Her bebeğe sıkılan kurşunun ağırlığı delerken gökleri, incinen her Habil yüreği dirilip sararken arş-ı alâyı, toprak yeniden kanla sulanmayan tomurcuklarını yeşertecektir savaşız yarınlarda. Göklerden inen bir yumruk salâsı sararken yetimlerin hüznünü, evladını yitiren her annenin düşleri gülümseyecektir yeniden Havva'nın nağmelerinde. Geleceği nihai olan bir baharın çiçeğine tutunan her aşk, öğrecek kaderini yeniden cennet yolcusu olmaya hazır kervanları çıkarken Serendip kokulu bekleyişlerin ardındaki sefere. Ademsiz bir dünyanın Havva kokulu bekleyişlerinde kucaklarken her baba yitirdiği evladını hem arş hem de arz savaşız bir güne uyanacaktır yeniden. İşte o zaman bitecektir savaşlar İblis'in sonsuz kıyametini müjdelerken kıyamlar...

Leyla Tuba TOPTAŞ

GAZZE'DEN ALLAH'A

**"İyyake na'büdü ve iyyake nestain"*

(Fatiha Suresi-5. Ayet)

Ne yerim var ne yurdum
Bir tek sen varsın Allah'ım
Ne saranım var ne soranım
Bir tek sen varsın Allah'ım
Ne kapım var ne çatım
Bir tek sen varsın Allah'ım
Ne canım var ne kanım
Bir tek sen varsın Allah'ım
Ne gözüm var ne yaşım
Bir tek sen varsın Allah'ım
Ne derdim var ne dermanım
Bir tek sen varsın Allah'ım
Ne yolum var ne yoldaşım
Bir tek sen varsın Allah'ım
Ne bağım var ne bostanım
Bir tek sen varsın Allah'ım
Ne canım var ne cananım
Bir tek sen varsın Allah'ım
Ne tenim var ne kanım
Bir tek sen varsın Allah'ım
Ne aşkım var ne aşığım
Bir tek sen varsın Allah'ım
Ne lambam var ne ışığım
Bir tek sen varsın Allah'ım
Ne fikrim var ne zikrim
Bir tek sen varsın Allah'ım

-gökte virane, yerde divane-

**"Ancak sana ibadet ederiz ve ancak senden yardım dileriz."*

(Fatiha suresi/5.ayet Abdalbaki Gölpınarlı Meali)

Melek BÖLÜKBAŞI

Mihmandar-ı Nebî

Fahri Kainat Efendimizin dünyaya teşrif ederek insanlığa bir nefes oluşundan yedi asır öncesiydi. Yemen hükümdarı Tubba Medine'yi işgal etmek için büyük bir orduyla sınıra dayandı. Medine'ye geldiğinde Yahudi alimler Medine'nin korunmuş bir şehir olduğunu ve işgal edilmemesi gerektiğini söyledi. Çünkü bu şehir Peygamberimize ev sahipliği yaparak Medine-i Münevvere olacaktır. Tubba, Yahudi alimlerden Hatemül Enbiya'nın vasıflarını dinledi. Öylesine etkilenmiş, kendinden geçmişti ki Nebiler Serdarı'nın yerleşmesi için bir ev yaptırdı. Ve ardından şöyle bir vasiyet bıraktı: *"Ben bu peygamberin hangi asırda geleceğini bilmiyorum. Her biriniz kendi çocuğuna bu mektubu ulaştırın. Nesilden nesile aktarılacak bu mektup mutlaka o peygambere ulaşacaktır."* Tubba mektubu teslim ettikten sonra Yemen'e geri döndü. Ama kalbi ve akli Medine'de kaldı. Mektup elden ele dolaşarak bir vesile ile Ebu Eyyub'un (radiyallahuanh) eline ulaştı. Mektubu okuduğunda adı geçen Fahri Kainat Efendimiz olduğunu anlayınca heyecanla mektubu Ebu Leyla'ya verdi. Rasulullah'a bu mektubu ulaştırması gerektiğini söyledi. Hicret emriyle yola çıkan Rasulullah'ı (sallallahualeyhivesellem) Ebu Leyla yolda karşıladı. Allah Rasulu (sallallahualeyhivesellem) Ebu Leyla'ya adıyla hitap ederek "Sen Ebu Leyla mısın?" diye buyurdu. Ebu Leyla şaşırarak "Evet." dedi. Rasulullah (sallallahualeyhivesellem) Tubba'nın yazdığı mektubu vermesini istedi. Ebu Leyla hayretler içerisinde "Beni nasıl bildiniz, adımı nereden bildiniz, bu gizli mektubu nasıl bildiniz?" deyince Allah Rasulü (sallallahualeyhivesellem) "Ben Allah'ın Peygamberiyim. Ben Muhammedim." dedi. Efendimiz (sallallahualeyhivesellem) mektubu okuması için Hazreti Ebubekir'e (radiyallahuanh) verdi. Tubba'nın asırlar öncesinden seslenen mektubunda *"Şehadet ederim ki Hazreti Ahmed Allah'ın peygamberidir. Şayet ömrüm olur da ona ulaşırsam onun yardımcısı veya amcasının oğlu gibi olurum. Onun yanında yer alırım. Onun düşmanlarıyla savaşır, yükünü hafifletirdim."* Yazıyordu. Mektup üzerine Allah Rasulü (sallallahualeyhivesellem) şöyle buyurdu: *"Sakın Tubba'ya küfretmeyin. Sövmeyin. O bir mümindir. Selam Tubba. Aramıza hoş geldin."*¹

Medineli Müslümanlar Rasulullah (sallallahualeyhivesellem) hazretlerini büyük bir heyecan ve coşkuyla bekliyorlardı. Medine açıklarında Fahri Kainat Efendimiz görüldü. Medineli Müslümanlar yüreklerindeki hasret ateşini söndürme coşkunluğuyla bendirlerine vurarak "Tela al Bedru" diyerek sevinçlerini gösteriyorlardı. Büyük bir coşkuyla karşılanan Allah Rasulü'nün nerede kalacağı merak ediliyordu. Müslümanlıkla yoğrulmuş her hane onsuzluk hasretiyle adeta gel diye yalvarıyordu. Medineliler onu ağırlamak için adeta yarışıyorlardı. Kimsenin gönlünü incitmek istemeyen Allah Rasulü (sallallahualeyhivesellem) devesi nereye çökerse orada misafir olacağını söyledi. Devenin çöktüğü yer Tubba'nın asırlar öncesinde onun için inşa ettirdiği evdi. O evin sahibi de Ebu Eyyub (radiyallahuanh) hazretleriydi. Rasulullah (sallallahualeyhivesellem) bu eve yerleşerek yedi ay misafir oldu. Bu misafirlik sebebiyle Ebu Eyyub (radiyallahuanh) "Mihmandar-ı Nebî" adıyla anıldı.

¹ (Semhudi, Vefaul Vefa, I, 188- 189; İbn Kuteybe, el-Mearif; İbn Asakir, III, 334-335)

Bu ev öylesine şerefli bir evdi ki iki cihân güneşi Peygamberimizin gelişiyle ilim yuvası haline geldi, fakir muhacirler burada yemek yedi. Sevgide, saygıda en ince noktada durmaya çalışan mesut sahabe evin alt katına yerleşen Rasulullah'ın (sallallahualeyhivesellem) alt katında oturmasına gönlü el vermeyerek onun üst katta kalması için ricada bulunmuştu. Ebu Eyyub haksızlıklara boyun eğmeyen, Rasulullah'ın (sallallahualeyhivesellem) eşsiz ilim pınarından nasiplendiği bilgileri söylemekten çekinmeyen bir karaktere sahipti. Bir keresinde cihad için gittiği Mısır'da akşam namazını geç kıldırarak valiyi uyarak halka kötü örnek olmaması gerektiğini söyledi. Kur'an-ı Kerim ayetlerinin bir araya getirilmesine hizmet ederek ashap için de soru soranlara öğrendiklerini aktarmaktan çekinmedi. Allah için canını ortaya koymaya hiç çekinmeyen Ebu Eyyub (radiyallahuanh), Rasulullah (sallallahualeyhivesellem) ile olan bütün savaşlara katıldı. Fahri Kainat Efendimizle katıldığı savaşlarda canı pahasına sabaha kadar çadırının başında nöbet tuttu. Hazreti Ebû Bekir ve Hazreti Ömer (radiyallahuanh) zamanındaki birçok gazaya da katıldı. Cihada böylesine önem veren, Ebu Eyyub İslam'ın nurlu sedasının her yere ulaşması için ömrünü bu uğurda geçirdi. Sağlığı yerinde olan herkesin Allah için cihad etmesi gerektiğini söyleyen bu şerefli sahabe Hak Teala: **"Ey Müminler! Gerek hafif/süvari, gerekse ağırlıklı/piyade olarak seferber olun ve mallarınızla, canlarınızla Allah yolunda muharebe edin."** buyuruyor. Bu durumda ben kendimi muharebeye gidecekken ya hafif/süvari veya ağırlıklı/piyade kategorilerinin dışında görmüyorum." diye söylerdi. "Kendi elinizle kendinizi tehlikeye atmayınız."² ayeti kerimesini savaşa gitmeyip işlerini öne koyup dünya işleriyle meşgul olanlar hakkında olduğunu açıklardı. Cihada böylesine ihtimam gösteren sahabe efendimiz ömrünün son demlerinde dahi savaştan geri durmadı. Son seferi olan İstanbul kuşatması sırasında ileri yaşına ve hasta olmasına rağmen atına binerek cihada katıldı. Yolda hastalanarak vefat etti. Vasiyeti üzerine İstanbul'da surların yakınına götürülerek defnedildi. Kabri İstanbul'un fethinden sonra Akşemseddin hazretleri tarafından keşif yoluyla bulundu. Mübarek mezarının bulunduğu yere külliye ve cami yapıldı.

Ashabı yıldızlar gibi olan İki Cihân Serveri'nin ömrü cihad yolunda geçen, hakkı söylemekten çekinmeyen, Rasulullah'a (sallallahualeyhivesellem) ölesiye bağlı kalan, İslam davası uğruna canından geçen mübarek sahabesinin yolundan gidenlerden olmak duasıyla...

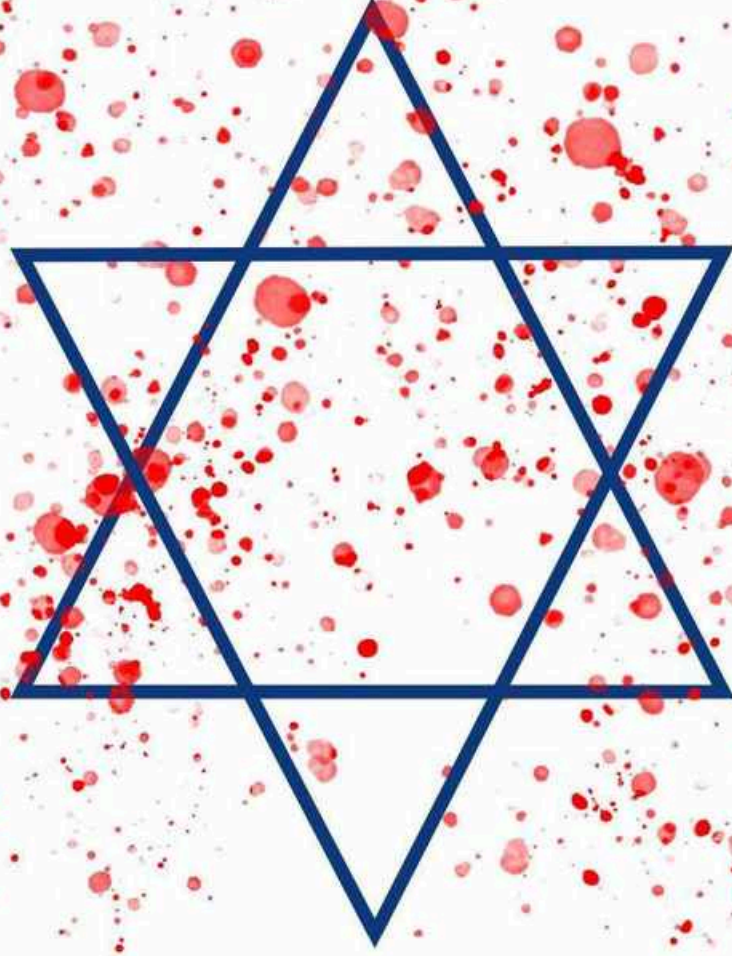
Beyza ASLAN

² Bakara 2/195

3. Altunova, Hasari. *Ebû Eyyûb el-Ensârî'nin Hayatı ve Rivâyetleri*. Şanlıurfa: Harran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2018.

4. TDV İslâm Ansiklopedisi Algül, H. (23, 06 21). *Ebû Eyyûb el-Ensârî*.

5. <https://www.fikriyat.com/tarih> (27, 02, 2024)

*siyo***BEYİN**

“siyonizm”, yahudi ulusal hareketi ve yahudi milliyetçiliği fikrine dayanan bir ideolojidir. 19. yüzyılın sonlarında ve 20. yüzyılın başlarında Avrupa'daki antisemitizmin artmasıyla birlikte ortaya çıktı. “siyonistler”, yahudi halkının millî kimliğini korumak ve yahudi devletini yeniden kurmak için bir araya geldi. 1948'de israilin kurulmasıyla doruk noktasına ulaştı.

1948'den beri siyonistler bu ideolojilerini hayata geçirmek için Gazze halkı ile savaşmaya başladı. Peki bu bir avuç yahudi nasıl oldu da Gazze'yi ele geçirdi:

Her ne kadar israil devletinin kurulmasıyla siyonistlerin hayali gerçekleşmiş gibi görülse de gerçek tabii ki öyle değil! siyonistlerin büyük hayali dünyaya hâkim olup diğer insanları -ki onların inanişına göre siyonistlerin dışındaki insanlar insan değil hayvandır-kendilerine köle etmektir. Bu amaçla israil devletini kurduktan sonra yavaş yavaş Gazzelileri sürmeye, kendi silah altyapılarını hazırladıktan sonra da onlarla fiilî olarak savaşmaya başladılar. Bu amaçla siyonistler birçok silah geliştirdiler ki şu an israil ordusunun dünyanın belli başlı en iyi orduları arasında yer aldığını göz ardı etmemek lazım.

21. yüzyılın getirdiği teknolojileri etkin şekilde kullanan israilin elinde yapay zekâ destekli birçok silah bulunuyor. Bu silahların mazlum, masum Gazze halkının soykırımı uğraması için etkin şekilde kullanıldığı uluslararası platformlarda da bilinmekte. Sizlere bu silahlardan birkaçını tanıtmak istiyorum:

- 1- **Barak Tankı:** İsrailin tank sistemleri dünyadaki en gelişmiş belli başlı sistemlerden. Barak tankının en önemli özelliği ise bu tank tüm kapakları kapalıyken bile etrafını gösterebiliyor. Birçok sensör ile artırılmış gerçeklik simülasyonu sunuyor. Kendisine gelen bir tehdit algıladığında bunu anında etkisiz hale getiriyor.
- 2- **Spark:** Spark bir İHA. Bu ürün ile ilgili çok geniş bir bilgi ne yazık ki yok. Fakat istihbarat toplama amaçlı kullanıldığı bilinmekte.
- 3- **Spike FireFly:** Bu bir kamikaze. Sadece 3 kg ağırlığında. Karadan görülemeyen düşmanları ve hedefleri yok etmek amaçlı, yapay zekâ destekli olarak üretildi. Küçük taşınabilir bir kutudan çıkarılan İHA, bir alan üzerinde 30 dakikaya kadar havada kalarak gezinebiliyor ve birliklere 1,5 kilometre öteye kadar uzaklıktan bilgi sağlayabiliyor. Tabletle kontrol edilen Spike Firefly, bilgi toplayıp hedef tanımladıktan sonra üsse geri dönebiliyor ya da 350 gramlık çok yönlü parçalanma savaş başlığı ile donatılmışsa hedefe çarpabiliyor.
- 4- **Iron String:** "Hassas, lazer ve GPS güdümlü havan topu mühimmatı". Üreticisi tarafından tanımlandığı gibi Iron Sting "tüm savaş alanı senaryolarında" çalışabilen 120 milimetrelilik hassas güdümlü bir havan mühimmatı. Havan tüpüne bağlı olarak 1-12 kilometrelilik menzile sahip.¹

Bunlar belli başlı kullanılan silahlar. Biliyoruz ki birçok ülke deneme aşamalarındaki silahlarını savaşta kullanarak geliştirmekte. Bununla beraber siyonistlerin elinde Demir Kubbe denilen tüm dünyanın bildiği ayrıca bir silah mevcut.

siyonistlerin tüm bu silahları geliştirmelerinin tek nedeni var: Başta Müslümanlar olmak üzere tüm insanlığı kendi hegemonyaları altına toplayarak yahudi olmayanları köle/hayvan gibi kullanmak.

Her gün yüreğimizin dağıldığı, Müslümanlarının canının, malının, namusunun... "uluslararası" / "İslami(!)" devletlerce bir değerinin olmadığına bir kez daha şahit olurken bu teknoloji karşısında Hz. Davut zamanından beri kadim bir silah olan sapan ile siyonistlerle cihat eden BÜYÜK GAZZE HALKINI selamlıyorum.

Şüphesiz ki Bedir'de karşılaşan iki toplulukta sizin için ibret vardır. Biri Allah yolunda savaşıyordu, diğeri ise kâfirdi. Müslüman topluluk, kâfir topluluğun sayılarını, kendi sayılarının iki katı olduğunu bizzat gözleriyle görüyorlardı. Allah-u Teâlâ dilediğine yardım eder. Şüphesiz bunda, basiret sahibi olanlar için elbette bir ibret vardır. (Al-İmran13)

Behiye KOCA

¹ <https://www.bbc.com/turkce/articles/cqv1985n710o> (20.02.2024)

BİR VÜCUDUN ORGANLARINDAN: BOSNA

*Majko, majko, još te sanjam
Sestro, brate, još vas sanjam svake noći
Nema vas, nema vas, nema vas
Tražim vas, tražim vas, tražim vas
Gdje god krenem vidim vas
Majko, oče, što vas nema*

*Bosno moja, ti si moja mati
Bosno moja, majkom ću te zvati
Bosno majko, Srebrenice sestro
Neću biti sam*

Şekil 1. Mostar Köprüsü askeri olarak bir önem taşıyordu, yıkılma arzusu sadece ideolojikti. 8 Kasım günü başlayan yoğun topçu saldırısı ile büyük hasar alan köprü, 9 Kasım 1993 tarihindeki saldırılar ile maalesef yıkıldı.¹

Şekil 2. Birleşmiş Milletler Askerleri Eşliğinde Göç Eden Boşnak Halkı

*Anne, anne, hâlâ seni rüyamda görüyorum
Kız kardeşim, erkek kardeşim, hâlâ sizi her gece rüyamda görüyorum
Yoksunuz, yoksunuz, yoksunuz
Sizi arıyorum, sizi arıyorum, sizi arıyorum
Nereye gitsem sizi görüyorum
Anne, baba, neden yoksunuz?*

*Bosna'm, sen benim annemsin
Bosna'm, sana anne diyeceğim
Bosna annem, Srebrenitsa kız kardeşim
Yalnız kalmayacağım!*

Şekil 3. Müslümanlara Yapılan Soykırımlarda En Çok Hedef Alınan Toplum Mekanları: Camiler

Şekil 4. Bosna'daki 1.144 caminin yüzde 80'i imha edildi veya hasar gördü. Yıkılan cami ve diğer dini yapıların yanı sıra 100'ün üzerinde imam da idam edildi.

¹ <https://gdh.digital/mostar-koprusunun-hirvat-topcusu-tarafindan-yikilisi-45378>

² Fotoğraflar, <https://twitter.com/BosnianHistory> sayfasından temin edilmiştir.

Sırp lar kendilerine “Çetnik” dedikleri eşkiya ekipleri kurarak Boşnak köy ve mahallelerine baskınlar düzenledi. Çoğunlukla erkekleri öldürüp kadınları “toplu tecavüz kamplarına” götürdü.

Hırvatlar da kendilerine “Ustaşa” denilen eşkiya ekipleri kurdu. Ahmiçi köyünde erkek bırakmayacak kadar katliam yaptı.

Şekil 5. Ahmiçi Köyü

Sırp lar, Boşnaklara “Türk” diyorlardı. Türklerden Kosova Savaşı’nın intikamını aldıklarını söylüyorlardı. Pazar yeri, okul, hastane, ev bombalandılar. Sırp lar caddeleri gören yerlere keskin nişancılar yerleştirdi.

Şekil 6. Boşnak Askerleri Tarafından Ormanda Bulunmuş, Toplama Kamplarında İşkence Görmüş Boşnak Kadın.

Boşnak halkı dün komşusu oldukları insanlar tarafından katledildi, sürüldü, tecavüze uğradı. Evleri yakıldı, bombalandı. Boşnak halkı aç bırakıldı. Sırp ların hedefleri Boşnak-Türk Müslüman erkekleri öldürüp, kadınlara tecavüz ederek hamile bırakıp “ırklarını” bozmaktı.

Genelde Srebrenitsa’yı biliyoruz Bijeljina, Brčko, Prijedor vb. şehirlerde olanları bilmiyoruz. Özellikle sınır şehirlerinde çok büyük katliamlar yapıldı.

31 Mayıs 1992’de Boşnak nüfusun yoğunlukta olduğu Prijedor şehrinde, Sırp yetkililer tarafından yerel radyoda bir emir verildi. Sırp olmayan bütün vatandaşlar evlerinin pencerelerine beyaz bayrak, çarşaf asacak; dışarı çıkanlar da kollarına beyaz bir bant takacaktı. Böylelikle Boşnak halk belli olacaktı. Binlerce Boşnak, esir kamplarına götürüldü (Omarska, Keraterm, Trnopolje, Manjača).

Prijedor’da 3176 (?) kişi öldürüldü, 100 tanesi çocuktu. Binlerce kişi ise kayıp. Hâlâ toplu mezarlardan cenazeler çıkmaktadır. Prijedor’u anma gününde kola beyaz bant bağlanmakta, yakaya takılan Bosna Çiçeği gibi.

Şekil 7. Trnopolje Toplama Kampında Zayıftan Kemikleri Sayılan Boşnak Erkekler

Dayton Antlaşmasına göre Prijedor, Sırp şehri oldu. Katliamın yıldönümünde Sırp lar, kışkırtıcı hareketler yapıp kiliselerde eğlenceler düzenlemeye devam ediyor.

Şekil 8. Trnopolje Toplama Kampından Bir Görsel

Şekil 9. Yugoslavya, birleşik bir devlet olduğu için ordusu da ortaktı. Boşnak halkı kendi "Kuvayi Milliyesi" olan "Yeşil Bereliler" ordusunu kurmuştur.

Bosna Savaşı içerisinde en çok bilinen saldırı "Srebrenitsa Katliamı"dır. Yoğun bombardıman ve saldırı altındaki kentlerden Boşnak halkı Srebrenitsa'ya gelmiştir.

Birleşmiş Milletlerin "güvenli bölge" diye tanımladığı Srebrenitsa'da Boşnak halkının elindeki silahlar toplatılmıştır. Silahları toplanan ve Birleşmiş Milletler "Barış Gücü" ile korunan Boşnak halkı, 11 Temmuz 1995'te Ratko Mladiç'e (Bosna Kasabı, hâlâ yaşıyor) teslim edilmiştir. Kadınlar ve çocuklar otobüslere bindirilerek Tuzla tarafına gönderilmiştir. Kalan erkeklerden 3 günde 8372 Boşnak öldürülmüştür. Hâlâ kayıp olan binlerce kişi vardır.

Şekil 10. Srebrenitsa'da katliam yapmadan önce, Boşnak Halkını teslim alırken, Birleşmiş Milletler Barış Gücü askerlerine, "gülümseyerek" hediye veren zalim Ratko Mladiç

Ratko Mladiç, Slobodan Milosevic (Sırbistan Cumhurbaşkanı), Radovan Karadzic (Başkan) gibi isimler bizim baş düşmanlarımızdandır.

Şekil 11. Srebrenitsa İsim Anıtı

Bosna Hersek'e 1992-1995 yılları arasında Sırlar ve Hırvatlar tarafından başlatılan soykırımda yaklaşık 100.000 Boşnak şehit oldu.

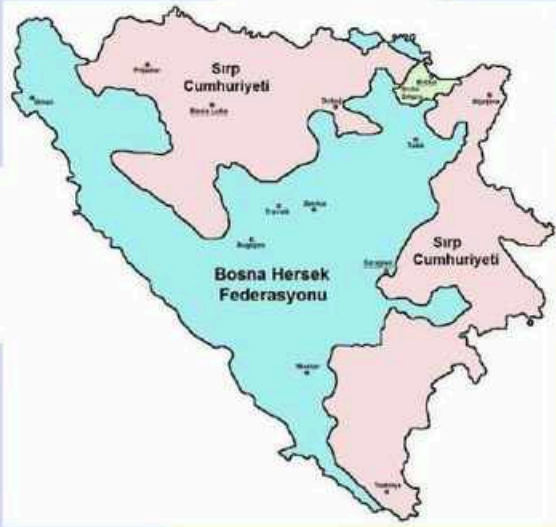

Şekil 12. Bosna Hersek'te Toplu Mezarlardan Biri

³ Şekil 13. Boşnak Kadın, Yaşlı ve Çocuklar Otobüslerle Zorla Göç Ettirilirken

Dayton'a göre Bosna Hersek ülkesi, nüfusunun büyük çoğunluğunu Hırvat ve Boşnakların oluşturduğu Bosna Hersek Federasyonu (FBiH) ile Sırp nüfusun yoğun olduğu RS entitelerinden ve özel bir statüye sahip Brčko Bölgesi'nden, FBiH entitesi de her birinin kendi hükümeti ve meclisi bulunan 10 kantondan oluşuyor.⁴

Şekil 14. Dayton Antlaşması ile Oluşan 2 Entite

Devletin en üst makamı olarak da Boşnak, Sırp ve Hırvat üç üyeden oluşan Devlet Başkanlığı Konseyi belirlendi. Dört yıllığına halk tarafından seçilen konsey üyeleri, dönüşümlü olarak sekiz aylığına "konsey başkanlığı" yapıyor.

Konseyin Hırvat ve Boşnak üyeleri, FBiH'de yaşayanlar, Sırp üye ise RS'de yaşayanlar tarafından seçiliyor.

⁵ Şekil 15. Bosna Hersek Federasyonundaki Kanton Bölgeler

Antlaşmanın getirdiği karmaşık yapıda, kanton, entite ve devlet düzeyinde 5 başkan (3'ü konsey üyeleri), 13 başbakan ve 130'dan fazla bakan bulunuyor. Bu karmaşıklık, birçok kez hükümetler arasında yetki kargaşasına neden oluyor, karar alınmasını zorlaştırıyor.

³ <https://www.theguardian.com/world/commentisfree/2020/jul/09/i-prosecuted-srebrenica-war-criminals-but-i-know-others-are-still-walking-free>

⁴ <https://www.gzt.com/mecra/dayton-anlasmasinin-uzerinden-28-yil-gecse-de-bolucu-politikalari-hl-devam-ediyor-3772266>

⁵ <https://twitter.com/balkancografya>

Şekil 16. Dayton Antlaşmasını imzalayan Bosna Hersek Devlet Başkanı Aliya İzzetbegović, Yugoslavya Federal Cumhuriyeti (Sırbistan) Devlet Başkanı Slobodan Milosevic, Hırvatistan Devlet Başkanı Franjo Tuđman

Dayton'un **“adil bir antlaşma olup olmadığı”** yıllarca tartışma konusu olurken merhum Aliya İzzetbegović'in, **“Bu adil bir barış değil ancak savaşın devam etmesinden daha adil. İçinde bulunduğumuz bu durumda ve böyle bir dünyada daha iyi bir barış sağlanamazdı.”** sözleri, aslında Boşnak kesiminin Dayton'a dair düşüncelerini net bir şekilde ortaya koydu.⁶

Şekil 17. Savaş Sırasında Boşnak Kadınlar ve Çocuklar

Bosna Savaşı için önereceğim bazı kitaplar:
Aliya İzzetbegović'in kitapları
Sinan AKYÜZ- *İncir Kuşları*
Sinan AKYÜZ- *Meyra*
Alexandra Cavelius- *Leyla*
Emine ŞECEROVİÇ KAŞLI- *Kurşunların da Rengi Var* (Çocukken savaşa tanıklık etmiş Boşnak bir çocuğun gözünden)
Emine ŞECEROVİÇ KAŞLI- *Kurşunların Rengini Yıldızlarla Değiştirdim*

Ek: Aliya İzzetbegović-*Türk Gencine Mektup*

“Müminler birbirlerini sevmeye, birbirlerine merhamet etmeye ve birbirlerine şefkat göstermeye tek bir beden gibidir. O bedenin bir organı acı çektiği zaman, bedenin diğer organları da uykusuz kalıp acı çekerler.”

(Müslim, “Birr” ,66)

Bir Vücutun Organlarından: Bosna...

Hüsnanur TÜRE

⁶ <https://www.gzt.com/mecra/dayton-anlasmasinin-uzerinden-28-yil-gecse-de-bolucu-politikalari-hl-devam-ediyor-3772266>

SESSİZ ÇIĞLIKLARIMIZ

Nice peygamberle birlikte birçok Rabbani (bilgin)ler savaşa girdiler de Allah yolunda kendilerine isabet eden (güçlük ve mihnet)den dolayı ne gevşeklik gösterdiler ne boyun eğdiler. Allah, sabredenleri sever.¹

Binlerce gözyaşının kanlara karıştığı bu günlerde savaş kelimesi hepimizin kanayan yarası olarak yüreğimizde kalacak. İslâm ile yoğrulmuş her toprakta Müslümanlar zulüm altında. Doğu Türkistan'da, Bosna'da, Filistin'de Afganistan'da, Kırım'da ve içinde Müslümanın barındığı her toprakta Müslümanların kanları akıtılıyor.

Şu an Gazze'de şehit olan o küçücük bebeklerin, ufacak çocukların bizlere öğrettiği iman gücünün altında eziliyoruz. Aynı cennetin hayalini kurduğumuz dünyada aynı mücadeleyi gösteremiyor, o iman ile teslimiyetin şuuruna eremiyoruz. Bir göz odada parçalanmış bedenler, torbaya sığan cesetler ve organları çalınmış paramparça naaşlar gördüğümüz şu dünyada kıyameti beklemeye gerek yok. Savaşların, felaketlerin neresinde olursak olalım Allah'a (celle celaluhu) sığınıp teslim olalım.

Abdullah b. Amr'dan (radiyallahu anh) nakledildiğine göre:

"Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Bedir günü üç yüz on beş kişi ile çıktı ve "Allah'ım, bu askerler kendilerini taşıyacak bir binekten yoksunlar, onları sen taşı! Allah'ım, onlar çıplaklar, onları sen giydire! Allah'ım, onlar açlar, onları sen doyur!" diye dua etti. Neticede Allah Bedir günü kendisine zafer nasip etti. Dönüşte her biri mutlaka bir ya da iki deveyle, elbiseli ve karınları tok olarak (Medine'ye) gelmişlerdi."²

Rabbim zulüm altında olan tüm Müslümanları kendi katından taşısin, giydirsin ve doyursun. Onlara da zafer nasip etsin.

Gazze, sadece bir yerin hikâyesi değil, aynı zamanda insanlığın vicdanına yankılanan bir çağrıdır. Gazze'nin acılarını duymak, onların seslerini duymakla eş değerdir. Bu toprakların yeniden tesis edilmesi için İslâm toplumunun birlik olup cihat etmesi gerekir. Gazze'nin sessiz çılığı, insanlık vicdanının uyanışı için bir fırsattır ve bu fırsatı kaçırmamak insanlık adına bir sorumluluktur. Sultan Abdülhamid Han'ın da dediği gibi, "Eğer bizim zamanımızda Kudüs ölürse, Kudüs düşerse sen say ki bütün İslâm beldeleri düştü. Sen say ki bütün İslâm beldeleri öldü."³

Allah (celle celaluhu) ümmeti uyandırır, bizlere iman kudreti, cihat ruhu, ümmet kardeşliği versin. Bizlere Müslümanların zaferi sevincini yaşatsın... (Âmin)

Sözlerimi Üstadımız Mustafa Özbağ Beyefendinin cümlesiyle bitirmek istiyorum:

"Ah nazlı gelin Bosna! Sen sıranı savdın, nice gonca gülleri toprağın altına gömdün, şimdi sıra Gazze'de. Her gün zalimlerin bombalarının altında inim inim inlemekte. En acısı Müslümanlar çaresiz, Müslümanların eli kolu bağlı, denizin üzerinde köpük misali hiçbir ağırlıkları yok..."

ÜSTAD MUSTAFA ÖZBAĞ (Kaddesa' llâhü Sırrahü'l-Aziz)

Derya Başdağ

¹ Âl-i İmrân Suresi, 146. Ayet-i Kerime

² Ebû Dâvûd, Cihâd, 145

³ TDV İslâm Ansiklopedisi

Yıl 2023, aylardan Ekim,
Uzaya Astronot gönderen Dünya,
Gazze'deki soykırıma çanak tutuyordu.
Dünya suskundu. İnsanoğlu sessizdi.
Konuşan sadece çocukların acı çığlıklarıydı
Annelerin yaralı kalbiydi konuşan.
Gök kubbeye yükselen ağıtlardı konuşan.
İman gücü ile yakarışlar, yalvarışlar ve ahlar...
Yere batasın İsrail!
Kahrolasın İsrail!

Gazze'de savaş yoktu, Gazze'de soykırım vardı
Gazze'de insanlık ölüyordu.
Binlerce insan katledildi Gazze'de, Filistin'de...
Çocuklar kayıp, kadınlar kayıp, genç kızlar kayıp
Yere batasın İsrail!
Kahrolasın İsrail!

Evler, hastaneler, ibadethaneler
bombalanıp yerle yeksan edildi.
Taş taş üstünde kalmadı Filistin'de
Her yer moloz yığını, her yer şehit.
Elektik yok, su yok
Ekmek yok, insanlık yok...
Dünya suskun, Dünya sessizdi
Yere bastasın İsrail!
Kahrolasın İsrail!

Ey Müslüman İslam ülkeleri,
Yediniz içtiniz, yattınız kalktınız
Hiçbir şey olmamış gibi Dünya işlerine daldınız.
Siyonist İsrail'in tutsaklığında kaldınız.
Yere batasın İsrail!
Kahrolasın İsrail!

Analar, babalar on binlerce
evlaları şehit verdiler toprağa.
Toprak utandı çocukların na'şından
Çocuklar öksüz, çocuklar yetim, çocuklar çıplak.
Çocuklar yapayalnız, çocuklar çaresiz.
Canım çocuklar affedin bizleri.
Yere batasın İsrail!
Kahrolasın İsrail!

Kelimelerin kifayetsiz kaldığı
yerde zulmün tarifi yoktu.
Kalem utandı yazmaya, yıldızlar ağladı analarla.
Ve bir ayet yükseldi semaya
Allah'ın laneti kâfirlerin boynuna olsun (
Bakara 89. Ayet-i Kerime)
Yere batasın İsrail!
Kahrolasın İsrail!

ELİF ASLAN

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

TEVBE VE CİHAD

“Allah yolunda cihada çıkın.’ denilince olduğunuz yere yığılıp kaldınız. Yoksa ahiretten vazgeçip dünya hayatına razı mı oldunuz? Fakat dünya hayatının zevki ahiretin yanında ancak pek az bir şeydir.”

“Eğer topluca savaşa katılmazsanız O sizi acı bir azaba uğratar ve yerinize başka bir kavmi getirir ve siz O'na zerrece bir zarar veremezsiniz. Allah'ın her şeye gücü yeter.”

“Eğer siz ona (Peygamber'e) yardım etmezseniz, Allah ona yardım eder. Hani o kâfirler, onu Mekke'den çıkardıkları vakit sadece iki kişiden biri iken, ikisi de mağarada buldukları sırada arkadaşına ‘Üzülme, çünkü Allah bizimledir.’ diyordu. Allah onun kalbine sükûnet ve kuvvet indirmişti ve onu görmediğiniz bir orduyla desteklemişti. Kâfirlerin sözünü alçaltmıştı. Yüce olan Allah'ın kelimesidir. Ve Allah güçlüdür, hikmet sahibidir.”

“Ey müminler! İster hafif teçhizatla ister ağırlıklı olarak seferber olun ve mallarınızla, canlarınızla Allah yolunda cihad edin. Eğer bilerseniz böylesi sizin için daha hayırlıdır.”

Elmalılı Hamdi Yazır meali-Tevbe suresi 38/39/40/41

İslâm hukuku bireyin mal emniyeti, can emniyeti, namus emniyeti üzerinde titizlikle durmuş ve İslâm hukukunun kişinin bu sınırlarının korunması noktasında yaptırımları olmuştur. Bu güven ortamı ise Müslümanlar için kâfir yahut küfür ortamında değil ancak kendi hukukları ile hukuklanıp özgürleştiklerinde mümkündür.

Emanet ve Ehliyet isimli fıkıh kitabında “İslâm ahkâmının tatbik edildiği bir İslâm beldesi, kâfirlerin veya mürtedlerin istilasına uğrarsa, müminlerin tamamına cihad ‘Farz-ı Ayn’ olur. İstila altındaki müminler, ‘Biz müstevli kâfirlerden memnunuz ve hürriyet içerisinde yaşıyoruz.’ diyemezler. Çünkü küfür ahkâmının tatbiki ile ‘esaret’ hayatı başlamıştır. Ayrıca unutulmamalıdır ki küfür başlı başına bir necasettir ve küfre rıza göstermekte küfürdür.” diye geçer.

Bu sebeptendir ki Müslümanların hukuklarını ve toprakları müdafaa için nöbet beklemelerinin asil bir görev olduğunu ve bunun Allah-u Teâlâ'yı ziyadesiyle memnun ettiğini bildiren Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: *"Hudut ve İslâm diyarının muhafazası için bir gün, bir gece nöbet beklemek, bir ay (nafile olarak) gündüz oruç tutup gece namaz kılmaktan daha hayırlıdır."*(Müslim, İmâre,163; Tirmizî, Cihad 2)

Allah-u Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de kurtuluşa erenleri tarif ederken Tevbe Suresi 111. ayet-i kerimede *"Allah yolunda savaşıp düşmanları öldüren ve öldürülen müminlerin canlarını ve mallarını, Allah, cennet kendilerinin olmak karşılığında satın almıştır. Onlara vadolunan cennet haktır ki Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da sabittir. Allah'tan ziyade ahbine vefa eden kimdir? O halde yaptığınız bu hayırlı alışverişten dolayı sevinin. İşte bu, çok büyük saadettir."* (Ahmet Fikri Yavuz Meali) diyerek cihad edenleri işaret ediyor.

Bu elbette salt bir bekleyiş değil. Ayet-i kerimelerde ve birçok hadis-i şerifte bahsedildiği gibi gerek olduğu durumda harekete geçmeyi de emreder. Misal, Tebük Savaşı ile alakalı Allah-u Teâlâ (celle celaluhu) Tevbe Suresi 82. ayette *"Cihaddan geri kalan o münafıklar, geçici dünya hayatlarında az gülsünler ve kalıcı olan ahiret hayatlarında ise çok ağlasınlar. Bu; onların dünyada kazandıkları küfür, masiyetler ve günahlar sebebiyledir."* diye buyurur. Bir hadis-i şerifte de Ebu Zerr (radiyallahu anh) soruyor:

-Ya Rasûlallah, hangi amel daha faziletlidir?

Rasulullah da (sallallahu aleyhi ve sellem):

-Allah'a iman etmek ve onun yolunda savaşmaktır, buyuruyor. (Riyâzü's-Sâlihîn, II, 531)

Bu ayet ve hadisler de cihad bir nasihat ya da tercihe bırakılan bir mesele değil direk emirdir. O kadar ki bu emre itaat etmeyenler cihaddan geri durdukları için farklı cezalara maruz kalmışlardır. Nitekim Tebük Gazvesi'ne katılmakta gevşeklik gösterip geride kalan 3 sahabe alakalı 50 gün süren selam vermeme ve onlarla konuşma yasağı gibi.

Üstadım Mustafa Özbağ Efendi (kaddesallahu sırrıhul aziz) buyuruyor ki:

"Tebük Gazvesi'ne giden Müslümanları, savaştan geri duran, yolculuk için gevşek davrananlar hor ve hakir gördüler. Küçük görüp, alay ettiler. Bu günümüzde de böyledir. Allah yolunda koşmayı, mücadele etmeyi hor görenler, onların ardından gıybet edenler münafığın ta kendisidir. Münafıklar da ebedi cehennemliklerin ta kendisidir. İyinin, doğrunun ve güzelin yanında duracağız... Gelecek nesillere temiz bir dünya, temiz bir toplum bırakmak için Hakkın ve hakikatin yanında duracağız. Kötülüklerle mücadele etmek namaz kılmaktan da önemlidir çünkü bir gün gelir o kötüler sizin namaz kılmanızı da engeller. O kötülükler hâkim olduğunda siz evinizin içinde dahi namaz kılamaz, zikrullah yapamazsınız. Kötülüklerle mücadele Cihad-ı Ekber'dir." (3 Haziran 2023/8 Temmuz 2020 tarihli sohbetlerinden alıntıdır.)

Yazımı yine Üstadım Mustafa Özbağ Efendi'nin (kaddesallahu sırrıhul aziz) duası ile sonlandırıyor ve Rabbimden Ümmet-i Muhammed'i, Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) hürmetine aziz ve hâkim kılmasını diliyorum:

“Rabbim Ümmet-i Muhammed’e merhamet eylesin, katından afiyet versin, katından feraset versin.

İslâm yolunda mücadele eden, cihad edenlere yardım etsin.

Rabbim Filistin'deki mücahitlere yardım eylesin, Doğu Türkistan'daki mücahitlere yardım eylesin; her nerede kâfirlerin, münafıkların, mürtedlerin zulmü altında Müslümanlar var ise hepsine de Cenabıhak yardım eylesin.

Zalimlerin, kâfirlerin hepsini de kahr u perişan eylesin.”

MUSTAFA ÖZBAĞ(kaddesallahu sırrıhul aziz)

Gülşah HALİS

Gönlümün Güldüğü Gün

Ümmetin çocuklarını hayal ediyorum
Gazze'de Mescidi Aksa'nın bahçesinde

Toprak kan değil gül kokarken
Çocuklar toprağın altında değil üstüneyken

Tüm şehitlerin hüznü çiçek açmış

Tüm çocuklar ölünce bir Musa kalmış

O'nun elinde İslam sancığı

Tüm şehitlerin ruhu tek bir getiriyor ardında

Görünen binde, görünmeyen binlerle

Ümmet bir olmuş

Öyle bir gün gelecek, biliyorum taa içimden

O gözyaşlarıyla dualarla sulanan bahçede

Flak batılı yenecek

Ümmetin çocukları sevinç içinde koşturacak

Yüzlerinde bir gülüş var ki cennetten gelmiş

Öyle güzeller ki her biri ayrı bir Nur

Sesleri Aleme neşe saçıyor

Tüm alem tebessüm içinde

Zikir dolmuş Mescidi Aksa

Zalimin ayak izi silinmiş

Gelin gibi süslenmiş Kudüs

Duyan gelmiş duyan gelmiş

Yer gök halkı kutluyor bu günü

Ümmet özgür

Kabe özgür

Kudüs özgür

Yer ve gök halkı şahit ya Rab!

Flak geldi batıl zail oldu!

Flak geldi batıl zail oldu!

Flak geldi batıl zail oldu!

İMANIN EN ZAYIF NOKTASI

Yazıyı yazdığım bugün itibarıyla 7 Ekim'den bu yana Gazze'de devam eden soykırımın 136. günü ve ölü sayısı 29.092 kişi. Dünyanın kınamakla geçiştirdiği bu katliama karşı eliyle karşı koymaya çalışan bir avuç mücahit, diliyle karşı koymaya çalışan İsrail teröristinin soykırım yaptığına dair hüküm veren Güney Afrika adalet sistemi ve kalbiyle buğzutmekten başka bir etkisi olmayan geride kalanlar...

Yahudilerin büyük bir kısmı tahrif edilmiş dini inançlarıyla katliam yaparken ibadet ettiklerine inanıyorlar ve bizler imanın en zayıf noktasından onları seyrediyoruz maalesef. Evet onlar dini tahriflerine dayandırarak katliamlarını gerçekleştiriyorlar.

Siyonistler, Hristiyan Siyonist olan Evanjeliklerle yaptıkları birliktelikle, vadedilmiş topraklarda Tanrı'yı kıyamete zorlayarak Mesih'in gelmesine vesile etmek amacıyla dini bir terör katliamı gerçekleştirmektedirler. Netanyahu tahrif edilmiş mesajları evirip çevirip okuyarak yol arkadaşlarını haçı seferleri gibi sahaya çağırması ve başta ABD olmak üzere birçok ülkeden karşılık bulmuştur. Müslümanlar ise tüm bunlara karşılık etkisiz elemanlığıyla acınacak haldedir; belki de bugün Gazze'den daha çok acınacak halde olan Müslüman olduğu düşünülen ülkeler ve yönetimleri yani bizleriz.

7 Ekim'le ilgili olanları tanımlamak adına bir analiz çalışmasından:

"Yahudiliğin dini metinlerini tahrif ederek ırkçı bir ideolojiye dönüştüren Siyonizm ortaya çıktığı günden itibaren kendi dışındaki hiçbir kutsala saygı duymamıştır. Dünyanın değişik bölgelerinde yaşayan farklı dil ve kültürlere

sahip Yahudiler özellikle Avrupa'da maruz kaldıkları Holokost felaketinden sonra Siyon idealiyle Filistin topraklarında bir devlet inşa etmeye başlamıştır. Temel kuruluş ideolojisi seküler temellere dayanmasına rağmen kurulduğu günden beri İsrail yöneticileri hem bölgedeki varlıklarını tahkim etmek hem de İsrail dışında yaşayan Yahudi topluluklarının desteğini almak için dini söylemler üzerinden meşruiyet devşirmeye çalışmıştır. Tarih boyunca en müreffeh günlerini Müslümanların hakimiyeti altında yaşadıkları halde Müslüman coğrafyada bir devlet kurdukları tarihten bugüne en büyük haksızlık ve saldırganlıkları topraklarını işgal ettikleri ve yurtlarını gasp ettikleri Filistinlilere karşı göstermişlerdir. Tevrat'ın tarihsel mesajlarından hareketle birçok Yahudi terör örgütünü bünyesinde barındıran İsrail yönetiminin 7 Ekim 2023'ten itibaren Gazze'ye yönelik imha hareketi, kendilerince kutsal kabul ettikleri topraklar üzerinde yaşayan Müslüman ve Hristiyan Filistinlileri sistematik bir soykırıma tabi tuttuğunun son örneğidir. Hristiyan ve Yahudi mesihçi çevrelere neredeyse beklenen mesih olduğunu kanıtlama çabasındaki Netanyahu iktidarı başarısız politikalarını örtbas etmek amacıyla dini metinleri bağlamından koparmış ve tahrif ettiği Tevrat metinleri üzerinden barbarlığını meşrulaştırmaya çalışmıştır. Bireysel ve toplumsal bir arınma aracı olan dini metinler, bağlamı dışında parçacı bir yöntemle istismar edildiğinde bir zulüm ve saldırganlık aracı haline kolaylıkla getirilebilir. Dini metinleri soykırımcı bir siyasete alet ederek insanlık dışı katliamlar gerçekleştirmek, insani değerlere ait her ne varsa imha etmek, din mezhep ayrımı yapmaksızın tüm kutsalları çiğnemek, mabetleri, hastaneleri ve eğitim kurumlarını bombardımana tutmak, dünyaya gözlerini yeni açmış bebekleri katletmek dini içerikli bir terör faaliyetidir ve insanlığa karşı işlenen büyük günahlardandır. Buna binaen İsrail'in radikal dinci söylemine herkesten önce Tevrat'ın gerçek Musevilerinin engel olmaları ve çarpıtılan dini mesajları bağlamına uygun bir şekilde yorumlamaları gerekmektedir.”¹

İslam'da katliam, zulüm haramdır. Savaşla ilgili hukukun ne kadar üstün ve adil olduğuna gelin birlikte bakalım:

“Savaş hukuku konusunda fakihlerin üzerinde durduğu en önemli husus savaşmayan gayr-i muharip sivilleri korumak olmuştur.

1. Savaşta Dokunulmaz Olanlar

İnsan hayatı bakımından bütün hadislerde, savaşta dokunulmaz olan beş sınıf açıkça belirtilmiştir: Kadınlar, çocuklar, ihtiyarlar, rahipler, siviller.

Fakihler bunlara İslam'ın genel ilkeleri çerçevesinde şunları da ilave etmiştir: Hastalar, engelliler, ayağa kalkamayanlar, akıl hastaları, çiftçiler, tüccarlar, zanaatkârlar, çobanlar.

2. Gece Baskınları

Bazı fakihler gece baskınlarını caiz görmemiş, bazıları ise askerî zaruret kaydıyla buna izin vermemiştir.

3. Sivillerin Canlı Kalkan Olarak Kullanılması

Fukahanın kahir ekseriyeti Müslümanların sivillerin canlı kalkan olarak kullanmasını her hal ve şartta yasaklamış, düşmanın böyle bir tavır sergilemesi durumunda ise Müslümanların saldırmasını caiz görmemiştir ancak askerî zorunluluk nedeniyle az da olsa caiz görenler olmuştur.

¹ İSRAİL'İN KATLİAMLARINI DİNİ REFERANSLAR ÜZERİNDEN MEŞRULAŞTIRMA SORUNU, RAMAZAN YILDIRIM

4. Hedef Gözetmeksizin Yapılan Saldırıları

Fakat hedef gözetmeksizin yapılan saldırılarla (el-hucûmâtu'l-aşvâiyye) sivillerin hedef alınmaması gerektiği konusunda tüm fukaha ittifak etmiştir.

5. Sivil Yaşamın Olağan Akışını Bozmak

Savaşta bir şehrin suyunu kesmek, gıdalarını tahrip etmek, hayvanların yemlerini yok etmek caiz değildir. Ancak bunlar, askerî zorunluluk sınırlarını aşmamak kaydı ve savaşı durdurup düşmanı barışa zorlamak gayesiyle caizdir.

6. İşkence

Savaşta kesin olan haram işlerden biri işkencedir. Allah Resulü Aşırıya gitmeyin. Mağdur etmeyin. İşkence yapmayın." buyurmuştur. Teslim olan askere işkence haramdır. Askerî bilgi almak için bile olsa işkence haramdır.

7. Eman Dileme

Sözlü veya yazılı olarak eman dilendiği takdirde bunu kabul etmek vaciptir. Eman dileyip teslim olduktan sonra saldırmak haramdır. Allah Resulü şöyle buyurmuştur: Bir adama canına dokunmayacağım diye eman verdikten sonra onu öldüren kimseden beriyim. Öldürülen kimse kafir bile olsa."

8. Düşman Mallarına Muamele

Savaş hukukunun önemli konularından biri himâyetü'l-a'yân yani düşmanların mallarını tahrip etmek caiz midir, değil midir başlığını taşır. İslam'a göre her şey Allah'ın mülküdür ve insana emanet edilmiştir. İnsana düşen, savaşta da olsa bu emanete riayet etmektir. Düşmanın evini, işyerini yıkmak, malını mülkünü tahrip etmek caiz değildir. Bu sebeple Hz. Peygamber'in öğretisine "meyve veren ağaçları kesmeme, binaları yıkmama, şehirleri harabeye çevirmeme" prensipleri eklenmiştir.

İmam Evzâî, bu konuda şöyle der:

Müslümanlara darülharpte düşman şehirlerini tahrip etmek helal değildir. Çünkü bu fesattır. Allah yeryüzünde bozgunculuk çıkaranları sevmez.

9. Düşman Hayvanlarına Muamele

Bazı fakihler ise düşman mallarının korunması konusunda canlı cansız ayırımı yapmış, hayvan haklarını (himâyetü'l-hayvân) ayrı bir başlık altında ele almıştır. İmam Şafii elÜmm isimli kitabında şöyle der: Can taşıyanlar elem duyarlar. Canlılara yönelik her eziyet işkencedir.

Hanbeli İbn Kudâme ise bu konuda şöyle der:

Can taşıyan hayvana eziyet, yeryüzünü ifsada girer. Savaş esnasında düşmanı taşıyan atı hedef almak helal değildir ta ki onu kendisine şiper edinmesin.

10. Esirlerin Durumu

Esirlere muamelede yediğinden yedirme, içtiğinden içirme, giydiğinden giydirme ilkesi benimsenmiştir. Onlar, kendileri sevip istedikleri halde yoksula, yetime ve esire de yemek verirler.

11. Yaralıların tedavisi

Yaralıların ise tedavisi zorunlu görülmüştür.

12. Düşman Ölülerinin Hukuku

Ölü düşman askerlerinin düşmana teslimi, mümkün değilse gecikmeksizin defin işleminin yerine getirilmesi zorunludur. Ölüyü defnetmemek işkencedir.

İbn Hazm şöyle der: Gelip alınmadığında, düşman askerlerinin ölüsünü defnetmek Müslümanların boynunun borcudur. Bunda gevşeklik göstermek, bedene işkence sınırlarına girer.

13. Savaş Sonrası Hukuk

Savaş bittiğinde masum insanları mağdur etmek, esirleri öldürmek, kaçanın peşine düşmek, kötü muamele etmek yoktur; herkese karşı insani muamele etmek esastır.”²

Tüm siyonistlerin ve yardımcılarının en yakın zamanda kahru perişan olmasını, zulüm altındaki Ümmeti Muhammedin ve zulüm gören tüm insanların hepsinin bir an önce afiyete, huzura kavuşmasını, işgal altındaki tüm Müslümanlara uyanmayı ve gereğini yapmayı nasip etmesini Allah’tan niyaz ederim.

Öznur YALÇINKAYA

² İSLAMDA SAVAŞ HUKUKU VE SAVAŞ AHLAKI, PROF. DR. MEHMET GÖRMEZ

BİR DÜNYA

SÖZ- CÜK- LER

Savaş: Devletlerin diplomatik ilişkilerini keserek giriştikleri silahlı mücadele; harp, cenk, cidal, kıtal.

Şehit: Kutsal bir ülkü veya inanç uğrunda ölen kimse.

Asker: Orduda görev yapan erden generale kadar herkes; leşker.

Sivil: Asker sınıfından olmayan (kimse).

Esir: Savaşta ele geçen düşman; tutsak.

Beyaz Bayrak Açmak: Savaşta yenilgiyi kabul ederek teslim olmak için beyaz renkli bayrak açmak.

Ambargo: Bir malın serbest sürümünü engellemek için konulan yasak; engelleyim.

Boykot: Bir kimse, bir topluluk veya bir ülkeyle amaca ulaşmak için her türlü ilişkiyi kesme.

Soykırım: Bir insan topluluğunu ulusal, dinsel vb. sebeplerle yok etme; jenosit, genosit, pogrom.

Katliam: Topluca öldürme, toplu kırım.

Betül YÜCETAŞ

ÇOCUKLARIN GÖZÜNDEN SAVAŞ

Günümüzde yaşanan savaşlar yetişkinler tarafından oluşturulmakta, çocuklar ise bu durumdan olumsuz olarak etkilenmektedir. Yetişkinlerin bile travmatize olduğu bu olaylarda çocuklar çocuk gözüyle olayları anlamlandırmakta güçlük çekerler. Çünkü hem olayları anlamlandırmakta bilişsel olarak gelişmemişlerdir hem de zaten çocuk hâliyle savunmasız ve korunmaya muhtaç olduklarından savaş onlarda daha fazla etki oluşturabilmektedir.

Farklı yaş gruplarında çocuklar, savaşın oluşturduğu travmaya farklı tepkiler verirler. 0-6 yaş döneminde çocuklar güven duymaya, ait olmaya, temel ihtiyaçlarının karşılanmasına, ortamın ve bakan kişilerin sık değişmemesine gibi birçok konuda yetişkinlerin desteğine ihtiyaç duyarlar. Bunların sağlanmaması bu dönem çocuklarında kendini savunmasız hissetme ve çaresizlik duygusu hissetmelerine sebep olur. Çünkü henüz tek başlarına tehlikeli durumlarla baş edebilecek beceriye sahip değildirler.¹

Yapılan araştırmalarda çatışmalara ve savaşa doğrudan maruz kalan çocukların çaresizlik ve korku duygularını yaşadıkları görülmüştür. Bu korkular başa çıkılamayacak bir hâle geldiğinde çocuğun beynindeki bu tehdit edici olay travmatik bir etki oluşturmaya başlar. Bilişsel becerileri henüz bu yoğun korku, çaresizlik, güvensizlik gibi duygularla başa çıkmada yetersiz olan çocuklar için savaş, genelde travmatik etki oluşturur.

Saldırganlık aşırı öfke, aşırı kaygı, önceki gelişim dönemlerine gerileme (örneğin tekrar alt ıslatmaya başlama, tırnak yeme vb.) belirtiler çocuklarda farklı yaş gruplarında görülebilmektedir.

Savaşın ardından bazı küçük çocuklarda kendini suçlama eğilimi gözlemlenebilmektedir. Bu çocuklar yaşananların kendi hatalarından kaynaklandığını, biraz daha yaşı büyük olanlar da “Zarar verilmesini önleyebilirdim.” düşüncesiyle kurtarılamamış kişilere karşı suçluluk hissedebilmektedir.²

¹ EROĞLU, M. (2020). Etnik Kimlik, Savaş ve Göç Olgularının Çocuklar ve Ergenler Üzerindeki Psikolojik Etkileri. *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 4(1), 94-105.

² Erden, G., & Gürdil, G. (2009). Savaş Yaşantılarının Ardından Çocuk ve Ergenlerde Gözlenen Travma Tepkileri ve Psiko-sosyal Yardım Önerileri. *Türk Psikoloji Yazıları*.

Savaşı Yaşamayan Ancak Savaşın Haberi Olan Çocuklar

İnsan beyninde yer alan ayna nöronlar travmatik bir olayı gördüğümüzde biz yaşamasak da yaşamış gibi etkilenmemize sebep olur. Olayın doğrudan mağduru olmadan izlemek, dinlemek de insan psikolojisini etkileyebilir. Bir çocuğun hafızasında savaşın travmatik etkilerinin yer etmesi için savaşı yaşamasına gerek yoktur. Bu sebeple çocukların bu görüntülere ve haberlere maruz kalması konusunda ebeveynler oldukça dikkatli olmalıdır.

Bu Çocuklar İçin Ne Yapabiliriz?

Çocukların savaşla ilgili öğrendikleri ve sordukları ile ilgili yaşına uygun açıklamalar yapmak önemlidir. Açıklamalar yaparken yalan söylememeye ancak travma oluşturacak bir bilgi içeriyorsa ve çocuğun yaşı henüz küçükse olayın travma oluşturmayacak yanından az bir bilgi vermek yeterli olacaktır.

Çok küçük yaşta çocuklar güvende olduklarını anlama ihtiyacını farklı şekilde arayabilirler. Bu çocuklara savaşın uzakta olduğunu, güvende olduğumuzu anlatabiliriz.

Çocukların travmatik görüntüye maruz kalmalarını önleyin ve takipte olun. Gerekğinde onlara bilgi vereceğinizi ve onların yanlarında olduğunuzu hatırlatın. Bilgilendirme çocukta oluşan kaygıyı, belirsizliği azaltır.

Çocukların duygularını ifade etmesine fırsat oluşturabilirsiniz. Ayrıca kendi duygularınızın, kaygılarınızın çocuğunuza yardımcı olabilmek için kontrol edilebilir düzeyde olması gerekmektedir. Bu sebeple çocuklarla konuşmayı, kendinizde büyük bir duygusal yük hissettiğiniz zamanlar olduğunda, sakın bir zamanınıza erteleyebilirsiniz.

Çocukların tepkisiz kalması etkilenmediği ya da çok etkilendiği, yine çok sorması da çok etkilendiği anlamına gelmez. Çocuklar bazen meraktan sorular sorabilirler.

Bazı çocuklarda psikolojik işaretler fiziksel belirtilerle gelir. Çocuklarınızın fiziksel belirtilerinin takibinde olmak önemlidir. Bu belirtiler uykusuzluk, aşırı iştah, iştahsızlık, mide ağrıları vb. belirtiler olabilir.

Haberleri filtreleyerek çocuklarla paylaşabileceğiniz gibi haberlerin onları korkutmayacak kısımlarını onlarla paylaşabilirsiniz. Belirsizlik içeren açıklamalardan uzak durun. Sorulara cevap vermemek, belirsizlik içeren cevaplar vermek çocuklarda kaygıya sebep olur.³

³ <https://usetappy.com/tr/ebeveynler-icin-savas-ve-cocuk-psikolojisi-uzerine-15-ipucu>

Savaş mağduru çocuklar için ne yapılabilir?

Öncelikle küçük yaşlarda çocukların anneleri veya yok ise bakım vereni ile ilişkisinin devam etmesi güven duygusunun, bağlanmanın sağlanması için önemlidir. Çocukların bakım vereninden gereksiz ayrı kalmalarına müsaade edilmemelidir. Savaş sebebiyle ölümler, göçler, devam ederken -her ne kadar yetişkinler için bile işin içinden çıkılamayacak bir durum içinde olursa da- eldeki imkanlar çerçevesinde günlük rutinlerden o şartlar altında yapılabilecek olanlar mutlaka devam ettirilmelidir. Örneğin eğer şartlar uygunsa uyku saatini devam ettirmek, yemeğe ulaşabiliyorsa belli yemek saatlerini devam ettirmek, çocukla oyun oynamak, ona masal anlatmak vb. önceden yapılan ve şu anda da o imkanlarla devam ettirilebilecek rutinler yapılmalıdır. Bu yaşanan savaş travmalarının sonucunda yaşanan yaşamın sürekliliğinin bozulması ve peşinden gelen psikolojik bunalımı bir nebze olsun iyi hale getirecektir.

Çocuklar bu süreçte yaşadıkları olayları anlamlandıramadığı için sürekli soru sorabilmektedirler. Yetişkinler bazen olayı konuşmanın verdiği sıkıntıdan veya olayın unutulması için konuşmamayı tercih ederler. Bu tarz durumlar onların yaşamlarındaki belirsizliği arttırmakta ve beraberinde kaygı, öfke ve güvensizlik duygularının yoğunlaşmasına sebep olmakta, travmatik etkiyi arttırmaktadır. Bazen de çocuklar ebeveynlerini üzmemek için konuşmazlar ancak bu sefer de kendi içlerindeki sıkıntı örtük bir biçimde büyümeye devam eder. Tüm bunlardan dolayı çocuklarla konuşmak, onların sorularına açık ve anlaşılır cevaplar vermek önemlidir.

Çocuklar yaşadıkları olayları anlamlandırabilmek için oyunları kullanırlar. Aynı zamanda oyun, onların duygusal boşalmalarını da sağlar. Bu nedenle çocukların oyun oynaması için fırsatlar oluşturulmalıdır. Bir yakını ölen çocukların oyunlarında cenaze ölüm gibi kavramları canlandırması bu oyunu tekrar tekrar oynaması buna örnek verilebilir.

Savaş ortamındaki çeşitli sıkıntılar sebebiyle ebeveynlerin zaman zaman çocuklar üzerindeki kontrolü zayıflar; çocuğun bakımında, ona sağlanan psikolojik destekte azalmalar görülebilir. Ancak çocuğun olumlu bir iletişime ve ilgiye en çok destek duyduğu zaman da bu zamandır. Bu sebeple ebeveynler önce kendi travmalarıyla baş etmeyi öğrenip ardından çocuklarına sağlıklı destek vermenin yollarını aramalıdır.⁴

Çocukların savaş ortamında şiddet içeren görüntülere ve haberlere maruz kalması mümkün olduğunca engellenmelidir. Eğer engellenemiyorsa çocuğun yanında kalarak açıklamalar yapmak, yaşayacağı travmaları bir nebze olsun azaltmakta etkili olabilir.

Özetle çocuklar çocuk gözüyle savaşı anlamlandırmada, psikolojik olarak süreci atlatmada yetişkin desteğine ihtiyaç duyarlar. Ve çocuklara göre savaş bir yetişkinin gözündeki tablodan daha korkutucu bir tablodur. Bu sebeple yetişkinlerin önce kendilerini psikolojik olarak iyi durumda tutmaları, sonrasında çocuklarla sağlıklı bir iletişim halinde olmaları ve onları korumaları önemlidir.

Hümevra SEVİNÇ YILDIZ

⁴ <https://www.habervesaire.com/savas-travma-ve-cocuk/xcccsc<dZ>

MINİK ELLER İŞ BAŞINDA

MESCİDİ AKSA YAPIMI

MALZEMELER

Sarı, mavi, siyah renk keçe
Kese kâğıdı
Kalem
Gazete
Makas
Yapıştırıcı

HAZIRLANIŞI

Kese kâğıdının içine bir miktar gazete kâğıdı konularak dik durması sağlanır. Kese kâğıdın üst tarafı yapıştırılır. Sarı renkli keçeye kubbe, mavi renkli keçeye pencereler, siyah renkli keçeye kapı çizilir makasla kesilir ve resimdeki gibi yapıştırılır.

SAVAŞ PSİKOLOJİSİ

Savaş, insan eliyle oluşturulan ve ciddi sonuçların uzun yıllar boyunca gözlemlendiği kitlesel bir olaydır. Savaşın yüzyıllardır süregelen oluşumuna bakıldığında erişkinler tarafından oluşturulduğu çocukların ise savaş sırasında ebeveyn kaybı, ebeveynlerden ayrılık, sürekli kontrol altında tutulma, yoğun korku, savaş nedeniyle zorunlu göç ve şiddet, bu tüm olaylara tanıklık ve savaşın sonuna dair bilinmezlik ve yoğun anksiyete çocuklarda olası görülebilecek psikolojik sorunlardır. Fakat bugün özellikle çocukların hedef alındığı, çocukların haklarının ihlal edilip, ihmal ve istismar edilerek ağır travmalara maruz kaldıkları bu utanılası tablo, asla bir savaş değil düpedüz bir zulümdür. Çocukların maruz kaldıkları bu zulüm depresyon, geleceğe dair ümitsizlik, patolojik yas, bağlanma bozuklukları, ahlaki ve değer sisteminde kayıplar ve yaşam boyu sürececek psikopatolojik sonuçlara gebe dir. Ayrıca çocuklarda intikam duygusu, öfke ve acımasızlık gibi gelecekte kendini göstermesi tahmin edilen kişilik özelliklerine de zemin hazırlamaktadır.

Savaşı araştıran ilk psikolog, 1910'da "Savaşın Ahlaki Eşdeğeri" başlıklı tarihi makalesini yazan William James'di. Burada James, savaşın hem birey hem de bir bütün olarak toplum üzerindeki olumlu psikolojik etkileri nedeniyle çok yaygın olduğunu öne sürdü.

<https://www.bilimkurgukulubu.com/genel/inceleme/savas-psikolojisi-insanlar-baris-icinde-yasamakta-neden-bu-kadar-zorlaniyor>

Her ne kadar birtakım gruplar “savaşız bir dünya “sloganları atıp bunun özlemi ile yaşasalar da bu binlerce yıldan beri süregelen gerçeği değiştirmeyecek ve savaşlar sürüp gidecektir. Cenâb-ı Hak bu değişmez gerçeği aşağıdaki ayeti kerîmede bize haber vermiştir:

"Hoşunuza gitmediği halde, savaş size farz kıldı. Hoşunuza gitmeyen bir şey, hakkınızda hayırlı olabilir. Hoşunuza giden bir şey de hakkınızda kötü olabilir. Bunları Allah bilir, siz bilemezsiniz." (el-Bakara: 2/216).

İslâm dininin emrettiği savaş ise dünya menfaatleri için değil insanlığa şerefli bir hayat yaşatmayı hedef aldığındandır. Bu sebeple dinin emrettiği savaş, çocukları, kadınları, yaşlıları ve hastaları (Tevbe: 9/44-47) ayrı tutarak zâlimlerden mazlumları kurtarma savaşındır, her yere adalet götürme savaşını ve müslümanların haysiyetini koruma savaşındır. Kur'an-ı Kerîm'de: "Kendilerine karşı savaş ilân olunduğunda zulme uğrayanlara cihad etmeleri için izin verildi. Hak Teâlâ onlara yardıma hakkıyla kadirdir." (el-Hac: 22/39) buyurulup meşrû savunma savaşına izin verilirken barış teklifi düşmandan geldiği takdirde taviz vermeden teklifin yerine getirilmesini istemektedir: "Eğer onlar barış isterlerse sen de onu kabul et. Allah'a güven ve dayan. Her şeyi işiten, her şeyi hakkıyla gören O'dur. Onlar seni aldatmak isterlerse, şunu kesin olarak bil ki, Allah sana yeter. Seni yardımlarıyla ve müminlerle destekleyen O'dur." (el-Enfâl: 8/63).

Sonuç olarak “haddin aşılmadığı savaş” toplumda tehdit karşısında birlik duygusu uyandırır. İnsanları birbirine bağlar. Büyük bir iyiliğin hizmetinde, onurlu ve bencil olmayan bir şekilde davranmaları için topluluklara ilham verir. Disiplin, cesaret, özveri gibi kişilik özelliklerinin de ortaya çıkmasını sağlamanın yanı sıra **üstadımız MUSTAFA ÖZBAĒ** aşağıdaki sohbetinde bahsettiği üzere turnusol kağıdı gibi olur...

“Dostluk savaşta belli olur. Sen düşmanla yaka paça olduğunda dostların nerede bakarsan anlarsın. Dost değillerse kendilerini İsa ümmeti gibi görüp evden dışarı çıkmazlar. Dost ise Muhammed ümmeti gibi kılıç kuşanır gelir... Dara düşünce, anne, baba, eş, çocuk, kardeş, arkadaş, şeyh, derviş, hoca, hacı, alim, siyasetçi, bürokrat, kim dost kim düşman o zaman belli olur. Geniş zamanda herkes çok iyidir, senin kulluğun da çok iyidir. Dara düş de gör hem kulluğunu hem de etrafını. Allah dara düşürmesin kimseyi.” (Amin)

Nigara ÖZAK

İlim Yolunda Bir Ömür

Hadis âlimlerinin en büyüğü. Kur'an-ı Kerim'den sonra, dünyanın en kıymetli kitabı olan "Buhari-i Şerif" adı ile meşhur hadis kitabını yazan büyük İslam âlimine selam olsun, İmam Buhari Hazretlerine.

Neden kendisine "İmam" dendi? Hadis ilminde yüksek derecede olup üç yüz binden fazla hadis senetleriyle birlikte ezbere bilen bir âlim olduğu için "İmam" dendi. Buharalı olduğu için de "Buhari" denildi.

İmam Buhari Hazretleri ilk tahsiline doğduğu yer olan Buhara'da başlamıştı. Babası hadis ilminde âlim olup dördüncü tabaka ravilerindendi.¹ O zamanlar Buhara önemli ilim merkezlerinden biriydi. İmam Buhari Hazretlerinin babası, henüz o küçük yaşta iken vefat etmişti. Salih bir zat olan babasından çok miras kalmıştı. Babasının ölümü üzere onu annesi yetiştirdi. Annesi duası makbul, salih bir hanım idi. İmam Buhari Hazretlerinin küçük yaşta gözleri bir hastalıktan dolayı görmez olmuştu. Annesi tedavi ettirmeye çalıştı ise de oğlunun bu körlüğü devam etti. Çocuğunun gözlerinin görmesi için uzun zaman dua etti. Bir gece rüyasında İbrahim Aleyhisselam'ı görüp dua istedi. İbrahim Aleyhisselam ona "Üzülme, Allah-u Teâlâ (celle celaluhu) oğlunun gözlerini geri verecek." diye müjdeledi. Sabah olunca İmam Buhari Hazretlerinin gözleri tekrar görmeye başladı.² SubhanAllah Ya Rabbi! Dua edebilmek, gönülden kalpten...

İmam Buhari Hazretleri küçük yaşlarda iken ilim öğrenmeye Buhara'da başlamıştı. Kabiliyeti ve zekâsının üstünlüğü ile dikkat çekiyordu. 15 yaşından itibaren hadis âlimlerinin derslerine devam

¹ İslam Alimleri Ansiklopedisi/Türkiye Gazetesi/Cilt 3

² İslam Alimleri Ansiklopedisi/Türkiye Gazetesi/Cilt 3

etmeye başladı. Henüz 15 yaşına girmeden yetmiş bin hadis ezberlemişti. 16 yaşına gelince Abdullah İbni Mübarek ve Veki'bin Cerrah'ın yazdığı hadis kitaplarını ezberledi. Bu yaşta büyük din âlimlerinin yazılarını okuyup anladı. Kendisi şöyle anlatır:

“Annem ve kardeşim Ahmed ile hacca gittik. Hac farızasını yaptıktan sonra annemle kardeşim Buhara'ya döndü. Ben Mekke'de kalıp hadis toplamaya başladım. 18 yaşına girdiğimde sahabe ve tâbiinin fetvalarını topladım. Bu arada Medine'ye gittim. Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) kabri başında geceleri ay ışığında 'Tarih'ül-Kebir' kitabını yazdım.³”

İmam Buhari Hazretlerinin gittiği ilim merkezlerinden bazıları Mekke, Medine, Bağdat, Basra, Kufe, Mısır, Nişabur, Belh, Merv, Askalân, Dimaşk, Humus, Rey, Kayseriye şehirleridir. Gittiği yerlerde zamanın meşhur hadis âlimleriyle görüşüyor, işittiği hadisleri ezberliyor ve yazıyordu.

İmam Buhari Hazretlerinin ibadetteki huşu ve ihlası o kadar fazla idi ki bir defasında namaz kılarken bir arı kendisini tam on yedi defa soktuğu halde namazını bozmadı. İmam Buhari Hazretlerine babasından çok mal para kalmıştı. Herkese iyilik ederdi, çok cömertti. Mürüvvet, vera ve ihtiyat sahibiydi. Fakirlere çok sadaka verir, talebelerinin ihtiyaçlarını kendisi karşıları. İmam Buhari Hazretleri, bayram günleri hariç bütün yılını oruçla geçirirdi. Şüphelilerden daima kaçırdı. Gıybetten çok korkardı. Buyurdu ki, “İsterim ki Rabbime kavuştuğumda hiç gıybet etmemiş olayım ve böyle bir şey için kimse beni aramasın.” Gecenin ilk saatlerinde biraz uyur, sonra kalkar ilim ve ibadetle meşgul olurdu. Üç günde bir hatim ederdi. Sonra duasını yapıp “Her hatim sonunda yapılan dua makbuldür.” buyururdu. Büyüklerin ibadet hayatları böyleydi.

İmam Buhari Hazretleri *Sahih-i Buhari* kitabını Mescid-i Haram'da yazdı. Her hadisi yazmadan önce istihare yapmıştı. Zemzem suyu ile gusledip Kâbe'de, makamın gerisinde iki rekât namaz kılıp koyduğu sağlam usullere göre sahih olduğu kesin olarak belli olan hadis-i şerifleri yazmıştır. İmam Buhari Hazretleri bu eseri tam 16 yılda tamamlamıştır. Rabbim okuyup amel edenlerden eylesin bizleri inşaallah.

Bir kimse, *Buhari-i Şerif*'i hangi niyetle baştan sona kadar okuyup hatmederse maksadı en güzel şekilde hasıl olur. Taun hastalığı zamanlarında bir evde okunursa Allah-u Teâlâ (celle celaluhu) o evde bulunanları taundan muhafaza eder. Sözleri dinde senet olan çok yüksek âlimlerden birçoğu dert ve belalardan, hastalık ve sıkıntılardan kurtulmak ve birçok şeylere kavuşmak için *Buhari-i Şerif*'i okuyup vesile etmişlerdir.⁴

İmam Buhari Hazretlerinin rivayet ettiği hadislerin bir kısmı:

“Kulunun tövbesinden dolayı Allah-u Teâlâ'nın (celle celaluhu) sevinci, sizden birinizin ıssız çölde devesini kaybedip de tekrar bulunduğu sevincinden daha fazladır.”

“Bir kimse Peygamber Efendimize (sallallahu aleyhi ve sellem) gelerek ‘Ya Resulallah! Bir kavmi seven fakat onlar gibi amel edemeyen kimse hakkında ne buyurursunuz’ diye sordu. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ‘İnsan sevdiği ile beraberdi.’ buyurdular.”

“Yedi sınıf insan vardır ki Allah-u Teâlâ (celle celaluhu) onları hiçbir gölge bulunmayan günde, arşının gölgesinde gölgelendirir:

³ İslam Alimleri Ansiklopedisi/Türkiye Gazetesi/Cilt 3

⁴ İslam Alimleri Ansiklopedisi/Türkiye Gazetesi/Cilt 3

- 1) Adaletli devlet reisi,
- 2) Allah-u Teâlâ'ya (celle celaluhu) ibadetle büyüyen genç,
- 3) Kalbi mescitlere bağlı kimse,
- 4) Birbirini Allah için seven, Allah-u Teâlâ (celle celaluhu) için bir araya gelen, Allah-u Teâlâ (celle celaluhu) için ayrılan iki kişi,
- 5) Mevki sahibi olan güzel bir kadın tarafından arz-ı nefis için çağırıldığı halde 'Ben Allah-u Teâlâ'dan (celle celaluhu) korkarım' cevabı ile mukabele eden kimse,
- 6) Sağ elinin verdiği sadakayı sol eli duymayacak şekilde gizli sadaka veren kimse,
- 7) Tenha yerde Allah-u Teâlâ'yı (celle celaluhu) zikrederek, gözleri yaşla dolup taşan kimsedir."

"Her ayda üç gün oruç tutmak, bütün hayatını oruçla geçirmek gibidir."

"Sizden biriniz oruçlu bulunduğu gün çirkin söz söylemesin ve kimse ile çekişmesin. Şayet biri kendisine söver veya çatarsa ben oruçluyum desin."

"İçinizde en sevdiğim kimse, huyu en güzel olanıdır."

"Ramazan ayı gelince Cennet kapıları açılır. Cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar bağlanır."

"Bir kimse, Ramazan ayında oruç tutmayı farz bilir, vazife bilir ve orucun sevabını Allah-u Teâlâ'dan (celle celaluhu) beklerse geçmiş günahları affolunur."

Yeliz ÇELİK

ÇAY SOHBETLERİ

Ebû Hüreyre'den (rivayet) edildiğine göre Resulullah şöyle buyurmuştur:

-Bu canı bu tende tutan Allah'a yemin ederim ki iman etmedikçe cennete giremezsiniz ve birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız.

Size yaptığınız zaman birbirinize olan sevginizi artıracak bir şey söyleyeyim mi? Aranızda selâmı yayın.
[Müslim, İman,93]

Ravi: Hazreti Fadale İbnu Ubeyd

-Her ölenin ameline son verilir ancak Allah yolunda ölen murabıt müstesna. Çünkü onun ameli kıyamet gününe kadar artırılır. Ayrıca o, kabir azabına da uğratılmaz. (Tirmizi'nin rivayetinde şu ziyade mevcuttur: "Gerçek mücahid, nefsiyle cihad edendir.")

[Tirmizi, Fedailu'l-Cihad 2, (1621), Ebu Davud, Cihad 16 (2500)]

-Ey kıymetli kardeşim, o müstesna kimselerden olabilmek için nefsinle olan mücadelen nedir?

-Benim kendi nefsimle olan mücadelem farzları yerine getirebilmek, nafilerle Allah'a yaklaşmakla başlıyor. Ben 12 yaşında Üstadım Mustafa Özbağ ile tanıştım. Hasbelkader 12 sene oldu, hani bir hadis var ya, "Herkesin perçeminden bir günah tutar." diye, kendi nefsimde aşmadığım bazı günahlarımın, hatalarımın olduğunu fark edip orayı törpülemeye başladım dinlediğim sohbetlerden öğrendiğim kadarıyla. Nefisle mücadele bu mudur bilemem ama benim için bir kimsenin zikir halakasında oturması, her hafta bir Allah dostunun halakasında, sohbetinde bulunması nefisle mücadelenin başı. Ve her hafta bir halakada olmak, her hafta arınıp tazelenmek o mücadeleyi kolaylaştırıyor aslında. Bir de tabii ki nefisle mücadeleyi kendi kendine vermenin yanında toplulukla, Allah için yan yana yürüdüğünüz kardeş ve arkadaşlarla yaşamak en güzel nimet oldu benim için. Başta kendimden, yanımdaki kardeşimden, ailemden, Üstadımdan daha sonra da Peygamber Efendimizden sonra da Allah'tan utanıp çekinmekle başladı bende; "Daha dün tövbe ettin yapma, sohbette daha yeni anlatıldı yapma artık." diyerek başladı. Daha sonra büyüdükçe o utanma olgusu, değişmeye başladı. Sevmek olmasa bile sevmeye çalışmaya döndü. Mücadele edebiliyor muyum bilemiyorum ama Allah yolunda koşturmak nefsimle bir nebze de olsa mücadele etmiş hissiyatı veriyor. İnşallah Rabbim hepimizi o nefsiyle mücadele edip nefsin terbiye edebilenlerden eylesin. Başta bunun için Rabbim Üstadımdan razı olsun, bana öğrettikleri ve kattıkları için. Rabbim herkese bir yol gösterici, bir Üstat nasip etsin... Aslında olayın başı bu...

-Ravi: Hazreti Enes

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdular ki:

-İnsanlar (kıyamet günü) diriltilecekleri zaman yerden ilk çıkacak olan benim. Onlar (huzur-u ilahiye) geldiklerinde (onlar adına) hatipleri ben olacağım. Allah'ın rahmetinden ümitlerini kestiklerinde (rahmet ve mağfireti) onlara ben müjdeleyeceğim. O gün Livâü'l Hamd (şükür sancağı) benim elimde olacak. Âdemoğlu'nun Allah'a en kerim olanı da benim. Bunda fahr yok!

[Tirmizi, Menakıb 2, (3614)]

-Ey kıymetli kardeşim, Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) müjdelediği o sancağa nail olabilmek için gayen nedir?

-Benim o sancağın altında olabilmek için hedefim öncelikle dosdoğru, hayırlı bir kul olmak. Güzel ahlakı hayatımın tam merkezine oturtmak ve yaşamak. Haramlardan uzak durmak, farzları yerine getirmek. Halaka-yı zikrullahı asla bırakmamak. Üstadımı, derviş kardeşlerimi sevmek. Gerçekten ahir zamanda kısacık ömürde Rabbini yaratıcını bilmek, Müslüman olmak, en üstün en güzel Peygamber'e ümmet olmak, Allah'ın bir velisini tanıyıp hasbelkader onun halkasında olmak en büyük nimet, en büyük lütuf, en büyük ikram... Hamdini ne yapsam ödeyemeyeceğim bir şey bunlara sahip olmak. Bu manada o sancağa, o güzeller güzeli Peygamber'e ve yüceler yücesi Rabb'e yaraşır bir kul olmak asıl gayem.

-Enes (radiyallahu anh) anlatıyor:

Bir bedevi Resulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem),

-Kıyamet ne zaman kopacak? diye sordu.

Resulullah, "Kıyamet için ne hazırladın?" buyurdu.

Adam, "Allah ve Resülü'nün sevgisini hazırladım." dedi. "Öyle ise sen, sevdiğin ile berabersin." buyurdular.

[Müslim, Birr, 161]

-Ey kıymetli kardeşim, senin kıyamet için hazırlığın nedir?

-Kıyamet günü için hazırladığım, elle tutulur "İşte bu var Ya Rabbi." diyebileceğim bir amelim doğru düzgün yoktur. Benim elimde cennet nimeti olan halaka-yı zikrullah var, O'nun dergâhında O'na yönelmek için sadece onu sevebilmek, O'nun sevgisini kazanmak için koşulan yolculuk hayatı var. Allah son nefese ve son nefesten sonraya taşıyanlardan eylesin. Hani bir hadiste diyor ya, "Senin sevgini seni sevenin sevgisini ve seni sevdirecek olanın sevgisini..." diye. Kıyamete götürülebilecek en büyük hazine bu... Biz ibadette, sevmekte, koşmakta eksikiz kusurluyuz ama sorudaki hadise binaen biz o sevme yoluna gönül verdik, baş koyduk; O yüceler yücesi bizleri inanıyoruz ki sevdikleriyle beraber kıyamet gününde nurdan sancağın altında, arşîlânın gölgesinde toplayacak. Zaten sufi eğitimi alan birinin yaptığı ibadeti, iyiliği, hayrı görmesi o yolda onun hiçbir adım ileri gidememesi demektir. Farzları bitamam yerine getirip, nafilerle ona yaklaşıp kıyamet gününe elimiz dolu gidebiliriz ancak. İnşallah bende bunları yapmaya gayret ediyorum... Rabbim Kıyamet gününde bizleri umduğumuz, inandığımız gibi bir ve beraber kendi gölgesinde eyley inşallah...

Latife Karataş Özbek

Zeynep Koçdemir

SAVAŞ HOŞUNUZA GİTMEDİĞİ HALDE ÜZERİNİZE YAZILDI¹

Peygamberimize (sallallahu aleyhi ve sellem) Akabe Biatı'ndan önce müşriklerle savaşmaya izin verilmemişti. Ancak müşrikleri Allah'ın birliğini kabule davet etmek, karşılaşılabilecek işkencelere katlanmak, cahillerin uygunsuz davranışlarına aldırış etmemek, göz yummakla memurdu. Kâfirler ise Peygamberimize (sallallahu aleyhi ve sellem) tabi olanları dinlerinden döndürmek için türlü işkenceler yapmış; Müslüman olanlardan kimi Habeşistan'a, kimisi de Medine'ye hicret etmiş, dağılmışlardı. Kureyş müşrikleri **Allah'a karşı azgınlaştıkları, O'nun kendileri için dilediği nimetleri reddettikleri ve Resulünü yalanladıkları, Allah'ın tevhit ve ibadet ehli olan ve Resulünü doğrulayan, dinine sarılan kullarını da işkencelere uğrattıkları ve yurtlarında yuvalarında tedirgin ettikleri zaman**, Yüce Allah Peygamberimize (sallallahu aleyhi ve sellem) onlarla savaşma izni verdi. O zalimlere ve azgınlara karşı kendisine yardım edeceğine de vaat buyurdu.² Müşriklerle savaşmaya ilk defa izin veren, müşriklerle savaşmayı Peygamberimize (sallallahu aleyhi ve sellem) mübah kılan ayetlerde şöyle buyuruldu:

"Kendileriyle çarpışılan Müslümanlara, zulme uğradıklarından çarpışmaya izin verildi. Şüphe yok ki Allah onlara yardım etmeye her yerde, her zaman kadirdir. Onlar (Müslümanlar), **'Rabbimiz Allah'tır.'** demelerinden başka bir sebep olmaksızın haksız yere yurtlarından çıkarıldılar. Eğer Allah insanların bazısının şerrini bazısıyla defetmemiş olsaydı manastırlar, kiliseler, havralar ve içlerinde Allah'ın ismi çok anılan mescitler muhakkak yıkılır giderdi. Elbette ki Allah kendisine yardım edenlere yardım eder. Hiç şüphesiz Allah kavidir. Kudretiyle her şeye üstün gelendir. Onlara (Müslümanlara) yeryüzünde bir iktidar mevki verirsek namazı gereği gibi kılarlar, zekâtı verirler. İyiliği buyururlar, kötülükten vazgeçirmeye çalışırlar. İşlerin sonucu döne dolaşa Allah'a varır."³ **"Fitne kalmayınca kadar onlarla (müşriklerle) savaşın! Vazgeçerlerse artık zalimlerden başkasına hiçbir husumet yoktur."**⁴

Kâfirler, kâfirliğinden her dönemde olduğu gibi yine o dönemde de vazgeçmemiş, Müslümanları rahat bırakmamıştı. Onlara tehdit mektupları göndermekte⁵, Medine'den sürgün çıkarılmaları için Müslüman görünümümlü iş birlikçilerine (Abdullah b. Übeyy b. Selûl ile Evs ve Hazrec kabilesi müşriklerine) ültimat⁶ vermekteydi. Bu durumda artık onlarla savaşmak, **kaçınılmaması gereken**⁷ bir emir olarak ayetlerde inzal oldu.

İslam'da savaşmanın hukuku ise...

Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) hazırlanan askerî birliğe tavsiyelerde bulunmuştur. Askerî birliğe kâfirle karşılaştıklarında onları önce İslamiyet'e davet etmeyi, davetine icabet ederlerse onların icabetlerini kabul etmeyi ve kendilerini serbest bırakmayı⁸, eğer onlar Müslüman olmayı kabul

¹ Bakara Suresi, 216. Ayet-i Kerime

² Asım Köksal, İslam Tarihi, Cihat Emri, s. 2513

³ Hac Suresi, 39-41. Ayet-i Kerimeler

⁴ Bakara Suresi, 193. Ayet-i Kerime

⁵ İbn Hibbân

⁶ Bir devletin başka bir devlete herhangi bir konuda verdiği ve hiçbir tartışmaya ya da karşı çıkmaya yer bırakmaksızın, tanıdığı süre içinde isteklerinin yerine getirilmesini bildirdiği, içinde savaş tehdidi bulunan nota.

⁷ Enfâl Suresi, 15. Ayet-i Kerime: "Ey iman edenler, toplu olarak kafirlerle karşılaştığınız zaman onlara arka çevirmeyin (savaştan kaçmayın)."

⁸ Ahmed b. Hanbel, c. 5, s. 352, Müslim, c. 32, s. 1357.

etmezlerse⁹ onları cizye (vergi) vermeye davet etmeyi¹⁰, cizyeyi verirlerse serbest bırakılmalarını, cizye (vergi) vermeyi kabul etmezlerse ise "Allah'ın ismiyle, Allah'ın yolunda gaza ediniz! **Allah'ı tanımayanlarla çarpışınız!**"¹¹ buyurarak savaşmayı emretmiştir.

Mümteherine Suresi / 8. Ayet-i Kerime

"Allah sizinle din konusunda savaşmayan, sizi yurtlarınızdan sürüp çıkarmayanlara iyilik yapmanızdan ve onlara adaletli davranmanızdan sizi sakındırmaz."

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) savaşırken kulak-burun kesmeyi, çocukları öldürmeyi yasaklardı.¹² Allah yolunda savaşırken aşırı gitmemeyi, Allah'ın aşırı gidenleri sevmediğini¹³ belirtirdi.

Ancak kafirler şeytanın dostu olduğu¹⁴ ve şeytanın hilesi -düzeni- ise pek zayıf olduğu için¹⁵ iman edenler onlarla karşılaştığında dayanıklılık gösterip Allah'ı çok zikrederlerse felaha erecekleri ayetler ile vadedilmektedir.¹⁶ Çünkü fitne kalmayınca (yani Allah ve Resulüne itaat bitinceye) ve dinin hepsi Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşılacaktır.¹⁷ Rabbimiz kendi yolunda, sanki birbirlerine kenetlenmiş bir bina gibi saf bağlayarak çarpışanları sever.¹⁸

Müslümanlar, kafirlere ve münafıklara karşı cihat ederken de ve onlara karşı 'sert ve caydırıcı' davranmalı¹⁹ ki Allah onları Müslümanların elleri ile azaplandırınsın, hor ve aşağılık kılsın ve onlara karşı iman edenlere zafer versin, müminler topluluğunun göğsünü şifaya kavuştursun.²⁰

Değil ise Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) Araplardan bir kabileyi cihada davet ettiğinde onlar ağırdan aldılar. Bunun üzerine Allah Teala onlara yağmur vermedi. Bu onların azabı oldu.²¹

Aynur ŞEKEROĞLU

⁹ Dârimî, Sünen, c. 2, s. 1 37

¹⁰ Ahmed b. Hanbel, c. 5, s. 352, Müslim, c. 3, s. 1357, Ebu Dâvud, c. 3, s. 37

¹¹ Ebu Hanife, Müsned, s. 33, İbn Ebi Şeybe, Musannef, c. 12, s. 328, Ahmed b. Hanbel, Müsned, c. 5, s. 352.

¹² Müslim, Sahîh, c. 3, s. 1357, Beyhakî, Sünenü'l-kübrâ, c. 9, s. 49

¹³ Bakara Suresi, 190. Ayet-i Kerime

¹⁴ Nisâ Suresi, 76. Ayet-i Kerime

¹⁵ Nisâ Suresi, 76. Ayet-i Kerime

¹⁶ Enfâl Suresi, 45. Ayet-i Kerime

¹⁷ Enfâl Suresi, 39. Ayet-i Kerime

¹⁸ Saff Suresi, 4. Ayet-i Kerime

¹⁹ Tahrîm Suresi, 9. Ayet-i Kerime

²⁰ Tevbe Suresi, 14. Ayet-i Kerime

²¹ İbn Abbâs (radiyallahu anh)

Diğer yapılar da aşağıdaki sıralamayla Mescid-i Aksa'yı çevreler:

Evhadiyye Kapısı: Eyyübi eseridir. Selahaddin Eyyubi'nin kardeşi Melik Adil Seyfeddin'in oğlu Melik Muazzam İsa'nın torunlarından Emir Evhad'ın eseri olup kabri de içeridedir. Ani bir şekilde Kudüs'e gelen ve Mescidi Aksa civarında konaklayan mutasavvıf, zahid gibi ilim erbablarının konakladığı yerdir.

El Aksa İslam Medresesi: Kuzey revakta hıttı kapısı ile atem kapısı arasında yer almaktadır. Emir Alemüddin Sancar el-Düveyder tarafından 1295 yılında vakfedilen medrese vakfın adıyla anılmaktadır.

Atem (kral faysal) Kapısı: Mescidi Aksa'nın kuzeyindeki üçüncü kapıdır. İsmi çokça değişmiş olup atem Osmanlı döneminde kullanılan adıdır. Karanlık manasına gelir. Kapının dışı karanlık olduğu için öyle söyleniyordu. (130'da Kral Faysal geçtiği için ismi kapıyla bir anılmıştır.)

Basatiyye Medresesi: el Aksa kreşi ve okulları üzerinde bulunmaktadır. Kadı Zeyneddin Abdulbasit bin Halil el Dimeşki tarafından vakfedilmiştir. Bugün Mescidi Aksa'nın dışında bulunan Bekriye okullarının merkezi olarak kullanılmaktadır. Büyük ve meşhur bir medrese olup hafızlık, hadis öğretimi gibi dini ilimlerin yanında matematik, astronomi gibi pozitif bilimler de öğretilmektedir.

ihvanlar.net

Eminiyye Medresesi: Atem kapısının üzerinde yer almaktadır. 1329 yılında Eminüddin Abdullah Bey tarafından inşa ve vakf edilmiştir.

Farisiyye Medresesi: Memlüklüler döneminde 1353 yılında Emir Faris el Bekki tarafından vakfedilmesi nedeniyle bu ismi alan medrese, Eminiyye medresesi ile içiçedir. Medresenin ön cephesi hareme bakmaktadır.

Melekkiyye Medresesi: 1340 yılında Memlük sultanı Nasır Muhammed Kalavun tarafından kuzey revaklarda inşa edilmiş olan medrese iki katlıdır. Memlük mimarisiyle şekillenmiştir.

As'ardiye Medresesi: Bina 1368 tarihinde Mecduddin el-Esardi tarafından vakfedilmiş olup bu isimle bilinmektedir. Mübarek Mescidi Aksa'nın içerisinden merdivenle ulaşılmaktadır. Giriş ise kuzey revaktan yapılmaktadır.

Fakat zalimler kendilerine söylenenleri başka sözlerle değiştirdiler. Bunun üzerine, yapmakta oldukları kötülükler sebebiyle zalimlerin üzerine gökten acı bir azap indirdik.(Bakara suresi 59. ayeti kerime)

Sabibiye Medresesi: İki katlı küçük bir medresedir. 1379 yılında Alaeddin bin Ali Bin Muhammed tarafından inşaa edildi. Pek çok fonksiyona ev sahipliği yapan medrese, fikir ve kültür merkezi, kadı lojmanı, maarif anaokulu, polis merkezi ve askeri karargah olarak kullanıldıktan sonra 1952 de tekrar medreseye dönüştürüldü.

Ömeriyye Medresesi: Mescidi Aksa'nın kuzeybatı tarafında yer almaktadır. Memlûkler döneminde inşaa edilmiş ve vakfedilmiştir. Eğitim on dokuzuncu yüzyılda Osmanlı tarafından vilayet evine çevrilinceye kadar devam etmiştir. Yapının güney cephesi Mescidi Aksa meydanına bakar ve bir bölümü Ömeriye medresesi tarafından kullanılır.

Muhaddesiyye Medresesi: Gavanime minaresinin batı köşesinde bulunur. Hicri 762 yılında yaptırılmıştır. İki katlı bir yapıdır.

Gavanime Kapısı Minaresi: Kalavun minaresi olarak da bilinir. Mescidi Aksa'nın en yüksek ve en fazla işlemleri bulunan minaresidir. Minarenin alt ve üst tabanı sekizgendir. Dört köşeli taban üzerine inşaa edilmiştir. Yüksekliği 38,5 metredir. Tüneller yüzünden hasar görmüştür ve 2001 tarihinde yenilenmek zorunda kalmıştır.

Gavanime Kapısı: Mescidi Aksa'nın kuzeybatı tarafındadır. Beniğanim kabilesi, Selahattin Eyyübi döneminde fetihe gelmişlerdi, o bölgede yaşadıkları için bu ismi aldı. Dedeleri Ğanim bin Mübarek Mescid-i Aksa'nın ilk şeyhlerinden ve imamlarındandır.

Mencikiye Medresesi: Mescidi Aksa'nın kuzeybatı duvarının hizasında yer almaktadır. Emir Seyfettin Mencek tarafından 1361 yılında inşa edilen medrese iki katlıdır. Lojman ve misafirhane gibi farklı amaçlar için kullanıldıktan sonra bugün Kudüs Genel İslam Vakıflar Dairesi Merkezi olarak kullanılmaktadır.

Hatuni Medresesi: Mescidi Aksa'nın batısında yer almaktadır. Bağdatlı Ağar Hatun tarafından vakfedilmiştir. Fıkıh ve Kuran eğitimi için kullanılan bir medresedir. İçerisinde Ağal Hatun'un kabrinin yanı sıra pek çok meşhur kişinin kabri bulunmaktadır.

ihvanlar.net

El Nazır Kapısı: Mescidi Aksa'nın batısındaki ikinci kapıdır. Bu ismin verilmesindeki sebep bir görevlinin kapıda bekleyip mescide girişleri kontrol etmesidir. Diğer adı meclis kapısıdır ki bunun sebebi kapının karşısında Yüksek İslam Meclisinin

binası vardır. Burada Osmanlı döneminde suç işleyenlerin tutulduğu küçük bir hapishane bulunuyordu.

Erguvan Medresesi: İnşaaı 1356 yılında Memlûk emiri Emir Argun el Kamili tarafından başlamıştır. Rüknettın Baybars tarafından tamamlanmış olan medrese iki katlı olup kattanın kapısı ile demir kapı arasında yer alır. Demir kapı sokağının güney tarafında beyaz ve kızıl taşlarla süslü yüksek bir girişi vardır.

El hadid kapısı: Hadid demir kapısı adı Memluk sultanı Erguvan el Kamili tarafından verildiği rivayet edilir. Yapı Memlük ve Eyyubiler döneminden kalmadır. Batının üçüncü kapısıdır.

Batı revak, Mescidi Aksa'nın batı cephesi boyunca uzanan elli beş hücreden oluşan üzeri kapalı koridordur. Batı bölgesindeki yapılar arasındaki geçişi kolaylaştırmak amacıyla Memlükler döneminde inşaa edilmiştir. Bu koridorların bağlandığı kısım ise "Kudüs Yazma Eserler Restorasyon Merkezi" dir. Ürdün Vakıflar Daire Başkanlığına bağlı olarak kuruldu. Halen tarihi Eşrefiyye medresesinde hizmet vermektedir.

Kattani Medresesi: Mescidi Aksa'nın batı sınırındaki dördüncü kapıdır. Memlüklüler döneminde yapılmış olup Mescidi Aksa'nın en büyük ve en güzel kapılarından. Siyah, beyaz ve kırmızı taşlarla süslenmiştir.

Osmanlı Medresesi: Mescidi Aksa'nın batı surlarında bulunur ve Eşrefiyye medrsesine bitişiktir. İki katlıdır. İlk inşaaı Memlük sultanı Eşref Baybars döneminde. Osmanlı devletinin Kudüs'ü fethinden sonra ise osmanlı ailesinden Mahmut Bey'in kızı İsfahan Şah Hatun eğitim ve hayır faaliyetleri için vakfetmiştir. Medresenin Mescidi Aksa'nın avlusuyla eşit seviyededir. Binadaki namazgah Yahudiler tarafından işgal edilmiş olup pencereleri taşlarla kapatılmıştır. Ancak binada hala Müslüman aileler ikamet etmektedir.

El Mathara kapısı: Mescidi Aksa'nın batı revakındaki beşinci kapıdır. Kapı Eyyübiler döneminde Adil Sultan Ebubekir bin Eyyub (Selahattin Eyyubi'nin kardeşi) 1193 yılında inşa edilmiştir. Yapı iki kez restorasyon geçirmiştir. Kapı tarihi binada yaşayan ailelerin evlerine ve Osmanlı medresesine çıkmaktadır.

Eşrefiyye Medresesi: 1470 yılında inşaa edilmiştir. Bir bölümü bugün el-Aksa Kız Şeriat Lisesi merkezi olarak kullanılmaktadır. Bir kısmı ise Mescidi Aksa el yazmaları bölümü merkezi olarak hizmet vermektedir.

Silsile ve Sekine kapısı: Bu kapı Mescidi Aksa'nın en eski kapılarından. Diğer adı ise Davud kapısıdır. Tezkiye medresesi ile Eşrefiyye medresesi arasındadır. 1345 yılında üzerine minare yapılmıştır. Günümüzde açık değildir.

Tenkeziye Medresesi: Emir Tenkez tarafından inşa edilmiştir. Önceleri mahkeme binası olarak kullanılan medrese, sonrasında İslam Konferansı merkezi, Aksa Bilim Enstitüsü merkezi olarak kullanılmıştır. Bugün ise işgal güçleri tarafından zorla el konulmuştur.

Burak duvarı, Mescidi Aksa'nın batı duvarının bir parçasıdır ve bu duvar tamamen Müslümanlara ait bir mülktür. Allah Resulü'nün (sallallahualeyhivesellem) İsra gecesi Mescidi Aksa'ya vardığında "burak" isimli bineğini buraya bağlamış, o günün hatırası olarak asırlardır bu isimle anılmaktadır.³

Yahudiler, Süleyman mabedine ait olduğu iddiasıyla bu duvarın kutsal olduğuna inanıyorlar lakin bu duvar İslam kaynakları haricinde de batı duvarı olarak adlandırılmıştır. Yahudiler son dönemde yaşadıkları acıyı ifade etmek için bu duvara ağlama duvarı demişlerdir. Duvarın üst kısmı İslam döneminden alt kısmı ise Hirodes dönemi mimari özelliklerini taşır. Yaklaşık 485 metre uzunluğundaki yapının toprak seviyesinin üstünde yirmi dört büyük taş sırası ile yer altında kalan on dokuz taş sırasından oluşur. Yüksekliği toprak seviyesinden itibaren 18 metre olup 6 metresi mabed seviyesini aşmaktadır.

Kudüs'teki Yahudi ayinleri miladi 16. asra kadar kadim şehir dışında Mescidi Aksa'yı karşıdan gören Zeytindağı'nda yapılmaktaydı. Kanuni sultan Süleyman şehrin güvenliği için surla çevirmek isteyince dışarıda kalmak istemeyen Yahudiler Burak duvarının yakınında birkaç yüz metre karelik alanda

³ <https://www.mescidiaksaarsivi.com/icerik.asp?cat=19&item=168/2020>

ibadetlerine izin verildi. Ancak zamanla Yahudiler buraya açık hava sinagogu oluşturmaya çalıştılar. Bu oldu bittiyi kabul etmeyen Müslümanlarla Yahudiler arasında çatışma başladı ve durum milletler cemiyetinin gündemine getirildi. 1930 yılında yapılan geniş çaplı tahkikatla duvarın mülkiyetinin Müslümanlara ait olduğu resmen tescillendi. Yahudiler 1967 savaşı sonrası Kudüs'ün doğu bölümünü de işgal etmek suretiyle Kudüs'ün tamamını ele geçirdikten sonra Mescid-i Aksa'nın batı duvarına bitişik olan kadim Megaribe mahallesini oluşturan ev, okul ve mescidleri bir gecede yıkarak genişçe bir alanı kendine ait ibadet alanı haline getirmiştir. Bu alana girişe kısıtlamalar getirmiştir.

Burak Mescidi:
Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'in (sallallahualeyhive sellem) İsra ve Miraç yolculuğu sırasında bineği burayı bağladığı yer olup Mescidi Aksa'nın güneybatı köşesini oluşturmaktadır.

Mescidi Aksa'nın zemininin altında kalmakta ve bir merdivenle girilmektedir. Ana giriş kapısı Burak kapısıdır ancak bugün kapalı tutuluyor. Mescid ziyarete açıktır.

Megaribe Kapısı: Mescid-i Aksa'nın batı sınırındaki yedinci kapısıdır.

Megaribe Mescidi: 1193 yılında Selahattin Eyyubi tarafından inşaa edilmiştir.

Megaribe Kapısı Minaresi: Mescid-i Aksa'nın güneybatı ucunda bulunmaktadır. Fahriye minaresi olarak da isimlendirilir. Mescidi Aksa'nın en küçük minaresidir.

Nisa (bayanlar) Mescidi: Kible mescidiyle aynı seviyede bulunan büyük bir mesciddir. Eyyübiler döneminde bayanlara ait olarak inşaa edilmiştir.

Hataniyye medresesi: Selahattin Eyyubi döneminde inşaa edilmiştir.

El Müzdeveç (çiftli) Kapısı: Mescid-i Aksa'nın güney tarafında bulunuyor, kible mescidinde bulunan minberin tam altındadır. Diğer adı da Nebi kapısıdır. Miraç hadisesine Efendimizin (sallallahualeyhivesellem) Mescid-i Aksa'ya bu kapıdan girdiği rivayet edilmektedir.

Ömer Mescidi: Hz. Ömer'in (radiallahuanha) inşaa ettirdiği küçük sayılabilecek bir mesciddir. Ancak günümüze kadar hiçbir kalıntısı kalmamıştır.

El Sülasi (üçlü) Kapısı: Mervan mescidinin içerisinde olup Mescidi Aksa'nın güney tarafında bulunuyor.

Davud Mihrabı: Mervan mescidinin üstünde, surun içine gömülü görkemli büyük bir mihraptır. Günümüzde mihrap olarak kullanılmamaktadır.

El Müfred (tekli) Kapısı: Mescid-i Aksa'nın güneydoğu tarafında bulunuyor.

Mehd İsa Kubbesi: Mervan mescidinin güneydoğu köşesinde bulunmaktadır. Fatımiler döneminde yapıldı, Eyyübiler ve Osmanlı zamanında yenilendi.

Tövbe ve Rahmet Kapısı: Mescidi Aksa'nın doğu surunda bulunuyor. *Beytül Maktis müezzini Ebul Avvam'dan rivayetle, Abdullah b. Amr b. As, Kuran-ı Kerim'de zikredilen surun burası olduğunu söylemektedir. " O gün münafik erkeklerle münafik kadınlar iman edenlere derler ki: ' Bize bakın da*

ihvanlar.net

sizin nurunuzdan bir parça ışık alalım.’ (onlara): ‘Arkanızı dönüp bir nur araştırın.’ denir. Bu sırada aralarına bir kapısı olan bir duvar çekilir ki, onun iç yanı rahmettir, dış yanında ise azap vardır.”⁴ Tövbe ve rahmet kapısı, Mescidi Aksa’nın doğu surudur. Kapının iç tarafı Mescidi Aksa’dır, dışı ise Cehennem vadisidir. Ona nispeten bu isim verildiği rivayet edilir.⁵

Cenazeler Kapısı: Direkt mezarlığa açılan bu kapı cenaze namazından sonra kullanılıyordu ancak güvenlik sebebiyle artık kapalı tutuluyor.

Mescidi Aksa’nın çevresindeki yapılar böylece bitmiş oluyor. Çokça medrese ve öğretim alanının yanı sıra mescid sayısı da bir hayli fazladır. Hakimiyeti altına girdiği devletlerin etkisi bu yapılarda görülür. İlk İslam devleti, Memlük, Eyyübi, Osmanlı ve nice devlet reisleri yapı ekleyerek bu kutsal alana hizmet etmek istemişler. Ancak alanın içi de çevresi kadar zengin mimari yapılara sahip. Neredeyse her kapının iç kısmında su sebili inşa edilmiş, kuyular açılmış, abdesthaneler de yine yer yer yapılarak ihtiyaç sağlanmaya çalışılmıştır. Kemerler ve kubbelerde yine Beytül Maktis’in en fazla göze çarpan yapılarıdır. Başta Kubbetüs Sahra, Kible mescidi, Nebi kubbesi, Zincir kubbesi Miraç kubbesi ve daha niceleri... Bazı büyük ve çokça ziyaret edilen yapılara değinmek gerekirse en başta muhakkak Kubbetüs Sahra gelir.

KUBBETÜ'S-SAHRA

Emevi halifesi Abdülmelik ibn Mervan tarafından yaptırılmış olan Kubbetüs-Sahra, ayakta duran en eski İslam binasıdır. Müslüman mimarların merkezi kubbe tarzını ilk defa denedikleri bina, sekizgen bir yapıdan oluşuyor. Sahra-i Müşerrefe’den dolayı Kubbe’nin Kayası manasına gelen Kubbetüs Sahra ismi verilmiştir. Kubbetüs Sahra’nın kapıları; Babül Cennet (kuzey), Babül Silsile (doğu), Babül Kible (güney), Babül Garb (batı) olmak üzere dört tanedir. Abbasi Halifesi Memun, Kubbetüs Sahra kapılarının üzerine çatılar koydurmuştur. *Bu bina Kudüs’te Müslümanlar ve Yahudiler tarafından kutsal kabul edilen kaya üzerine olup ortası kubbeli sekizgen bir binadır. Ortasında kutsal kayayı örten yüksek tahtadan iskeletle yapılmış 20m çaplı bir kubbe bulunmaktadır. Bu kubbe altın sarısı renkli metalik levhalarla kaplıdır. Bu metalik levhalar 1964’e kadar kurşundandı ve o yıl tamamlanan renovasyon ile levhalar alüminyum-bronz alaşımından yapılmışlardır. Bu kubbe 16 pencere boşluğu ve sütun ihtiva eden bir silindirik davulumsu yapı üzerinde bulunmaktadır. Bu silindirik davulumsu yapı zeminden yükselen ve bir daire şekilde yapılmış, aralarında 24 boşluk bulunan sütunlar üzerine dayanmaktadır. Sütunlar arası boşluk 19’ar metre eninde olup sütun yüksekliği 11 metredir. Binanın dış duvarlarının yüzeyleri porselen çiniden oluşmaktadır ve binanın sekizgen şeklini aksettirmektedirler. Hem dış duvarlar ve hem de davulumsu silindirik yapıda pencereler bulunmaktadır. Binanın iç yüzeyi ve kubbesi Kur’an sureleri ve çeşitli motiflerle süslenmiştir. Duvarlar Kanuni Sultan Süleyman tarafından hediye edilmiş olan çini karolarla kaplıdır. Kubbenin altından bulunan zemin satıhı Muallak Taşı denilen kayadan oluşmaktadır.*⁶

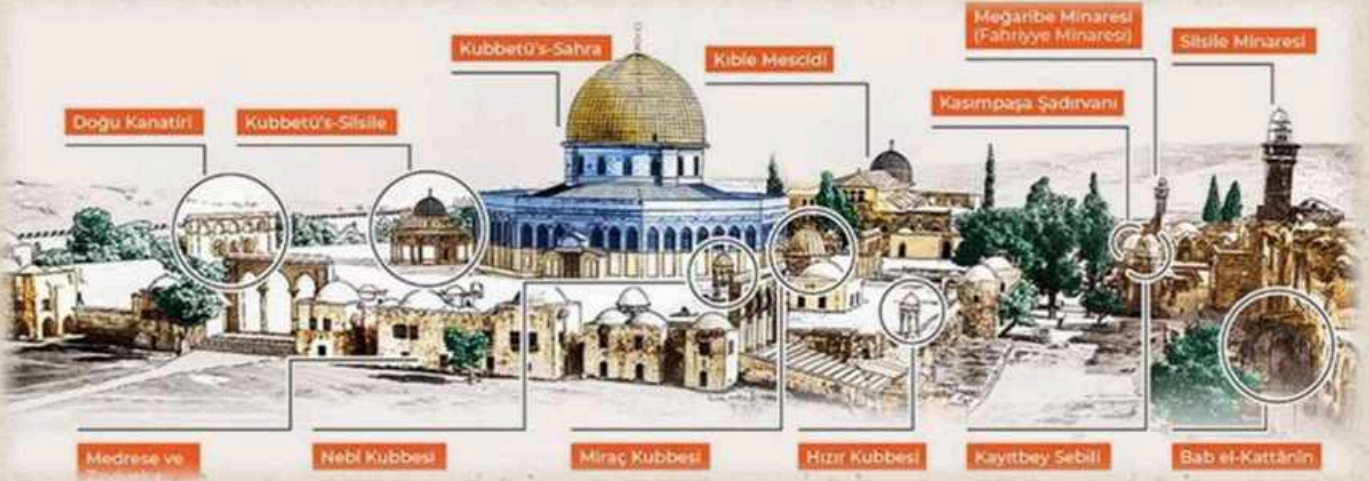
Kubbetüs Sahra’nın yanında zincir kubbesi ve Nebi kubbesi ve mihrabı da dikkat çeker. Nebi kubbesi için iki rivayet vardır: İki rivayetten birine göre bu kubbe, İsrâ gecesinde Peygamber Efendimizin (sallallahualeyhivesellem) peygamberlere ve meleklerle imamlık yaparak namaz kıldırıldığı yerin üzerine inşa edilmiştir. (Diğer rivayet bu namazın Kubbetüs Sahra-i Şerife’nin altında kılındığına dairdir.)

Kubbetüs Sahra’nın kuzeydoğusunda Miraç kubbesi vardır. Alimlerin ortak kanaati Peygamber Efendimizi (sallallahualeyhivesellem) diğer peygamberlere imamlık yaptıktan sonra buraya gelerek buradan miraca yükseldiği yönündedir.

⁴ (hadid/13)

⁵ <https://www.mescidiaksaarsivi.com/2020>

⁶ r.wikipedia.org/wiki/Kubbetü%27s-Sahre#cite_note-1-2023

<https://diyanethaber.com.tr>

KIBLE MESCİDİ

Caminin inşasını ilk kez hicretin 15. yılında Kudüs'ün fethi sırasında Ömer bin Hattab emretmiştir. Ardından Emeviler döneminde Halife Abdul Melik bin Mervan tarafından inşasına başlanmış ve oğlu Halife Velid bin Abdul Melik tarafından inşası tamamlanmıştır (710). Abdul Melik tarafından inşa edilen kısımların günümüze ulaşmadığı söylenmektedir. 709-714 yılları arasında Emevi halifesi Abdulmelik bin Mevran, günümüze kadar ulaşan Kible mescidini inşaa ettirmiştir. Günümüzde ziyarete açık olan mescid afetlerden zarar gördükçe yenilenerek kullanılmıştır.

İslam.fawwaqa

EMİNE ÖZTAŞ